

RSA

Tuarascáil Bhliantúil 2013

Údarás Um Shábháilteacht Ar Bhóithre
Road Safety Authority

CLÁR ÁBHAR

RÁITEAS AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH	02
RÁITEAS AN CHATHAOIRLIGH	04
RÉAMHRÁ	06
TÁSTÁIL AGUS CEADÚNÚ TIOMÁNAITHE	16
SÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE, TAIGHDE AGUS OIDEACHAS TIOMÁNAITHE	22
CAIGHDEÁIN FEITHICLÍ AGUS FORFHEIDHMIÚ	36
SEIRBHÍSÍ CORPARÁIDEACHA.....	46

MOYAGH MURDOCK UAS.
PRÍOMHFHEIDHMEANNACH

TÁ AN CHÉAD DEICH MBLIANA EILE PLEANÁILTE AGAINN

RÁITEAS AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

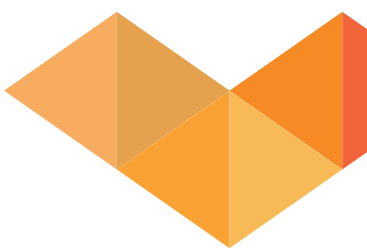
Bliain an-dúshlánach agus an-ghnóthach ba ea 2013 don Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre. I mí an Mhárta, sheolamar Straitéis nua an Rialtais um Shábháilteacht ar Bhóithre, ina gcuimsítear an tréimhse 2013 go 2020. Beidh an cháipéis sin ar an treoiphlean do shábháilteacht ar bhóithre in Éirinn go deireadh an chéad deich mbliana eile.

Is tábhachtach go bhfuil an straitéis ar chomhréim le tréimhse ama Phlean an AE um Shábháilteacht ar Bhóithre agus leis na príomhthéamaí a leagtar amach ann.

Tugtar le fios in anailís neamhspleách gur chuir bearta na Straitéise roimhe le cosc níos mó ná 686 imbhuaidh marfach, le 1,312 imbhuaidh as ar tháinig gortú tromchúiseach agus le 649 mion-imbhuaidh le linn shaolré na Straitéise (2007 go 2013). Má thugann na Ranna Rialtais éagsúla, na gníomhaireachtaí agus an pobal mór an leibhéal céanna tiomantais don straitéis nua, níl aon amhras orm gur féidir linn an leibhéal tráma ar bhóithre a laghdú arís eile.

Sa bhliain 2013, chuir an RSA roinnt athchóirithe suntasacha chun feidhme ar an dóigh a dtástáiltear trucaíl agus busanna i gcomhair ródacmhainneachta. Is é an aidhm atá le hathchóiriú chóras na Ródacmhainneachta Feithiclí Tráchtála ná feithiclí tráchtála atá contúirteach agus lochtach a choinneáil den bhóthar. Bunús an chláir athchóirithe is ea na tuairteanna bus scoile i mBaile an Cheantaigh agus i gClóirtheach nuair a maraíodh seisear leanaí scoile go tragóideach. Ina theannta sin, fuarthas amach i dtuarascáil a rinne PwC maidir leis an gcóras tástála d'feithiclí tráchtála go raibh athchóiriú suntasach riaracháin agus oibriúcháin ag teastáil chun sábháilteacht gach úsáideora bóithre a chinntiú.

Mórábhar imní ó thaobh sábháilteachta ar bhóithre de iad feithiclí nach bhfuil ródacmhainneach. Ní amháin go bhfuil sé an-chontúirteach feithiclí lochtacha a thiomáint, ach cuireann siad úsáideoirí eile bóithre i mbaol freisin. Ghlac Cigirí Feithiclí an RSA páirt i 1,616 seicphointe ar thaobh an bhóthair i gcomhar leis an nGarda Síochána agus rinne siad seiceálacha i gcomhair ródacmhainneachta ar 14,269 feithicil an bhliain seo caite. Bhí lochtanna ar níos mó ná an leathchuid de na feithicilí sin (56.5%). Bhí na lochtanna ar 521 feithicil chomh tromchúiseach sin gur thug siad údar le gníomh láithreach amhail gaibhniú, deisiú ar an láthair nó tástáil nua ródacmhainneachta.

BA MHAITH LIOM AITHEANTAS A THABHAIRT DON RANNCHUIDIÚ SUNTASACH A RINNE GACH BALL FOIRNE LENÁR SPRIOCANNA A BHAINT AMACH I MBLIAIN AN-GHNÓTHACH DON ÚDARÁS AGUS BA MHAITH LIOM BUÍOCHAS A GHABHÁIL LEO AS AN RANNCHUIDIÚ SIN.

D'aistrigh Éire ó cheadúnais pháipéir tiomána carranna go ceadúnais phlaisteacha tiomána carranna an 19 Eanáir 2013. Ghlac an RSA leis an bhfreagracht as an gcóras náisiúnta ceadúnaithe i mí na Samhna tríd an tSeirbhís Náisiúnta um Cheadúnais Tiomána (NDLS).

Fuaireamar roinnt aiseolas an-dearfach ó dhaoine ó gach cearn den tír maidir leis an gceadúnas nua. Is mór acu na gnéithe slándála, an mharthanacht agus an áisiúlacht a ghabhann leis an gcárta. Chomh maith leis sin, is ceadúnas tiomána níos nua-aimseartha é a aithnítear ar fud an AE. Ós rud é nach bhfuil na ceadúnais nua chomh soghabhálach i leith calaoise i gcomparáid leo siúd a bhí ann roimhe seo, is uirlis thábhachtach sábháilteachta ar bhóithre iad maidir le daoine a thiomáineann feithicil go neamhdhleathach a choinneáil den bhóthar.

Ba mhaith liom an deis seo a thapú chun buíochas a ghabháil leis an gCathaoirleach agus leis an mBord as an bhfáilte chroíúil a chuir siad romham ó chuaigh mé i mbun an phoist mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin. Ba mhaith liom go háirithe aitheantas a thabhairt don rannchuidiú suntasach a rinne gach ball foirne lenár spriocanna a bhaint amach i mbliain an-ghnóthach don Údarás agus ba mhaith liom buíochas a ghabháil leo as an rannchuidiú sin.

Tá sé tábhachtach buíochas a ghabháil leis na meáin as an tacaíocht a thug siad do shábháilteacht ar bhóithre in 2013. Gan an cuidiú a thugann siad dúinn, ní bheimis in ann ár dteachtaireachtaí a chur in iúl don phobal, teachtaireachtaí a shábhálann saolta. Go deimhin, is gá buíochas a ghabháil freisin leis na gníomhaireachtaí comhpháirtithe éagsúla a n-oibrímid leo ó thaobh sábháilteachta ar bhóithre de agus, mar thoradh ar an méadú ar bhásanna ar bhóithre anuraidh, tá sé níos tábhachtaí ná riamh go n-oibrímid go léir le chéile chun ár gcomhspríoc a bhaint amach, is é sin, oibriú lena chéile le saolta a shábháil ar bhóithre na hÉireann.

Moyagh Murdock
Príomhfheidhmeannach

AN TUASAL GAY BYRNE
CATHAOIRLEACH

144 GNÍOMH TARRTHÁLA Á GCUR CHUN FEIDHME

RÁITEAS AN CHATHAOIRLIGH

Is mór an brón atá orm a thuairisciú gur tháinig méadú ar líon na mbásanna ar bhóithre anuraidh, an chéad mhéadú le hocht mbliana anuas. Chaill 190 duine a saol in 2013 i gcomparáid le 162 duine sa bhliain roimhe. Méadú 28 duine is ea sin. Tá méadú ag teacht freisin ar líon na ngortuithe.

Tá gortuithe de bharr imbhuailtí tráchta ag laghdú de réir a chéile ó 2008 ar aghaidh. Tháinig méadú orthu sa bhliain 2012, áfach, agus tugtar le fios i bhfigiúirí sealadacha do 2013 go bhfuil an figiúr sin fós ag méadú.

Is eol dúinn freisin nach dócha go dtuairiscítear gach gortú tromchúiseach agus aithníonn cuid mhór saineolaithe sábháilteachta ar bhóithre san AE an méid sin. Is dócha go bhfuil fíorlíon na ngortuithe tromchúiseacha níos airde ná sin. Cé go bhfuil sé róluath le rá cé acu treochtaí gearrthéarmacha nó táscairí maidir lena bhfuil i ndán dúinn san fhadtéarma atá iontu, léiríonn siad go bhfuil gá againn le tuilleadh béime a chur ar an tionchar millteach a imríonn gortuithe, gortuithe tromchúiseacha ach go háirithe, tar éis imbhuailtí.

Tá sé doiligh a rá go cinnte cad a chuaigh amú anuraidh toisc nach bhfuil gach ceann de na himscrúduithe ar thuairteanna thart go fóill. Is eol dúinn aon ní amháin. Tháinig méadú 22% ar líon na dtiománaithe a maraíodh ar na bóithre in 2013. Rud suaiteach, ní raibh crios sábhála á chaitheamh ag tiománaí amháin as gach cúigear díobh. Tháinig méadú faoi dhó, beagnach, ar líon na mbásanna i measc gluaisrothaithe, ó 16 dhuine go 27 duine, agus tharla cuid mhór díobh sin le linn mhíonna an tsamhraidh.

I gcás aon triain de na básanna i measc coisithe, maraíodh an coisí agus é ag trasnú an bhóthair agus ba le daoine scothaosta a bhain an baol ba mhó.

Is dóite an scéal é gur cailleadh an oiread sin daoine. D'oibríomar chomh crua sin mar phobal le deich mbliana anuas nach féidir linn dul siar chuig na laethanta ina gcailltí duine ar ár mbóithre gach lá, agus na céadta duine eile á ngortú go tromchúiseach ag an am céanna. Is gá dúinn dul ar an mbóthar ceart arís agus an treocht seo a aisiompú.

THÁINIG MÉADÚ 22% AR LÍON NA MBÁSANNA AR BHÓITHRE IN 2013. RUD SUAITEACH, NÍ RAIBH CRIOS SÁBHÁLA Á CHAITHEAMH AG TIOMÁNAÍ AMHÁIN AS GACH CÚIGEAR DÍOBH.

Tíortha a bhfuil na cuntais is fearr ó thaobh sábháilteachta ar bhóithre de, cuireadh cúl orthu san am atá thart. Ach ghlac siad gníomh dá bharr. Na daoine a chailleamar in 2013, agus an méadú leanúnach atá ag teacht ar líon na ngortuithe tromchúiseacha, is gá dóibh ceannairí, gníomhaireachtaí stáit, grúpaí deonacha agus, níos tábhachtaí fós, an pobal a spreagadh chun gnímh. Tá an méid sin tuillte ag na daoine a fuair bás agus ag na daoine a gortaíodh. Is gá dúinn é sin a dhéanamh in urraim do theaghlaigh dhobrónacha na ndaoine sin freisin.

De bharr srianta airgeadais, is oth liom nach bhfuil na hacmhainní a theastaíonn ag Cór Tráchta an Gharda Síochána chun gur féidir leo an jab a dhéanamh chomh maith agus is mian leo. Tá easpa Gardaí ar ár mbóithre agus, chomh luath agus atá an dearcadh bunaithe – agus tá sé bunaithe cheana féin – gur beag an seans a tharlófar ar bhall de na Gardaí timpeall ar an gcéad chasadh nó choirnéal eile, tosóidh daoine ag tiomáint go bogásach agus gan aird ar luasteorainneacha, caitheamh criosanna sábhála, úsáid fón póca agus tiomáint shábháilte i gcoitinne. Tiomáinimid go léir go róghasta – gan eisceacht – agus bíonn ár leibhéil mhífhoighne ag méadú go mór i gcónaí. Feictear an méid sin ar na bóithre gach lá.

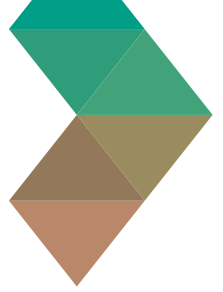
Cé gur rud ríthábhachtach é seo, ní bhainimid a dhath amach má theipeann orainn mar dhaoine aonair freagracht phearsanta agus gníomh pearsanta a ghlacadh. Táimid tar éis éirí bogásach agus is gá dúinn na rudaí bunúsacha a dhéanamh mar is ceart arís. Fágann sé sin gur gá crios sábhála a chaitheamh ar gach turas, is cuma cé chomh gearr agus atá sé. Fágann sé sin gur gá dúinn an méid a d'fhoghlaimíomar mar leanáí faoin mbóthar a thrasnú a chur i ngníomh. Fágann sé sin gur gá do rothaithe taisteal go freagrach agus gur gá do thiománaithe caochspotaí a sheiceáil. Fágann sé sin gur gá dúinn freagracht a ghlacadh chugainn féin as gach a ndéanaimid ar an mbóthar.

Seoladh Straitéis nua Rialtais um Shábháilteacht ar Bhóithre anuraidh. Cuimsítear inti an tréimhse idir 2013 agus 2020. Tá 144 gníomh tarrthála liostaithe sa cháipéis. Níl ag éirí léi go fóill. Mar sin, is gá dúinn leanúint ar aghaidh agus bearta na straitéise a chur chun feidhme mar ábhar práinne.

Is mian liom féin agus leis an mbord buíochas a ghabháil leis an Uasal John Caulfield, a ghlac leis an ról mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin ar bhonn eatramhach tar éis do Noel Brett, an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin roimhe sin, imeacht ón Údarás in 2013. Guímid gach rath ar Noel freisin agus gabhaimid buíochas leis as an rannchuidiú a rinne sé le seacht mbliana anuas.

Thar ceann an Bhoird, ba mhaith liom an deis seo a thapú chun fáilte a chur roimh Moyagh Murdock, Príomhoifigeach Feidhmiúcháin nua an RSA. Tá an tÚdarás faoi chúram ag an duine ceart agus níl aon amhras orm go leanfaidh an RSA ag cur leis an gcáil atá air sa tír seo agus thar lear agus Moyagh i gceannas air.

Gay Byrne
Cathaoirleach

RÉAMHRÁ

BUNÚ AN ÚDARÁIS

Comhlacht reachtúil é an tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre (RSA) a cruthaíodh faoin Acht fán Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre 2006. Bunaíodh an RSA an 13 Meán Fómhair 2006 le hIonstraim Reachtúil (I.R. Uimhir 477 de 2006).

ÁR MISEAN

Is é aidhm an RSA saolta a shábháil agus gortuithe a chosc trí líon agus déine na n-imbhuailtí ar an mbóthar a laghdú. Is é atá mar sprioc glactha ag Bord an RSA: ‘Oibriú lena Chéile le Saolta a Shábháil’.

FEIDHMEANNA

Leagtar na feidhmeanna a bhfuil an RSA freagrach astu amach san Acht fán Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre 2006. Áirítear leis na feidhmeanna sin: tástáil agus oiliúint tiománaithe, caighdeáin feithiclí agus feidhmeanna áirithe forfheidhmíthe, cur chun cinn na sábháilteachta ar bhóithre, oideachas tiománaithe agus taighde ar shábháilteacht ar bhóithre. Tá na feidhmeanna sin leagtha ar na stiúirthóireachtaí seo a leanas:

- Tástáil agus Ceadúnú Tiománaithe
- Sábháilteacht ar Bhóithre, Taighde agus Oideachas Tiománaithe
- Forfheidhmiú agus Caighdeáin Feithiclí
- Faigheann gach ceann acu tacaíocht ó Sheirbhísí Corparáideacha

BAILL AN BHOIRD

CHUAIGH TÉARMA CHÉAD BHORD AN ÚDARÁIS IN ÉAG AN 13 MEÁN FÓMHAIR 2011. RINNE AN TAIRE IOMPAIR, TURASÓIREACHTA AGUS SPÓIRT BORD NUA AN ÚDARÁIS A BHUNÚ ÓN 14 MEÁN FÓMHAIR 2011.

AN TUAS. GAY BYRNE
CATHAOIRLEACH

AN TUAS. AARON MacHALE

MYRA GARRETT UAS.

AN TUAS. RONAN MELVIN

ÁINE CORNALLY UAS.

AN TUAS. EDDIE ROCK

AN DR ÁINE CARROLL

AN TUAS. SEAN FINAN

AIDEEN CARBERRY UAS.

A CEAPADH CHUIG
BORD AN RSA AN
9 MEÁN FÓMHAIR 2013

AN TUAS. JOHN MULVIHILL

A CEAPADH CHUIG
BORD AN RSA AN
14 DEIREADH FÓMHAIR 2013

AN FHOIREANN BHAINISTÍOCHTA FEIDHMIÚCHÁIN

MOYAGH MURDOCK UAS.
PRÍOMHFHEIDHMEANNACH*

**AN TUAS. SIMON
BUCKLEY**
STIÚRTHÓIR
GNÍOMHACH,
SEIRBHÍSÍ
CORPARÁIDEACHA

**AN TUAS. MICHAEL
ROWLAND**
STIÚRTHÓIR,
SÁBHÁILTEACHT AR
BHÓITHRE, TAIGHDE
AGUS OIDEACHAS
TIOMÁNAITHE

DENISE BARRY UAS.
STIÚRTHÓIR,
FORFHEIDHMIÚ
AGUS CAIGHDEÁIN
FEITHICLÍ

**AN TUAS. DECLAN
NAUGHTON**
STIÚRTHÓIR, TÁSTÁIL
TIOMÁNAITHE AGUS
DEARADH

* CEAPADH MOYAGH MAR PHRÍOMHOIFIGEACH FEIDHMIÚCHÁIN AN 17 FEABHRA 2014. THÁINIG SÍ I GCOMHARBACHT AR JOHN CAULFIELD, PRÍOMHOIFIGEACH FEIDHMIÚCHÁIN EATRAMHACH A GHNÍOMHAIGH MAR PHRÍOMHOIFIGEACH FEIDHMIÚCHÁIN TAR ÉIS DO NOEL BRETT IMEACHT ÓN ÚDARÁS AN 3 DEIREADH FÓMHAIR 2013.

ATHBHREITHNIÚ AR SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE 2013

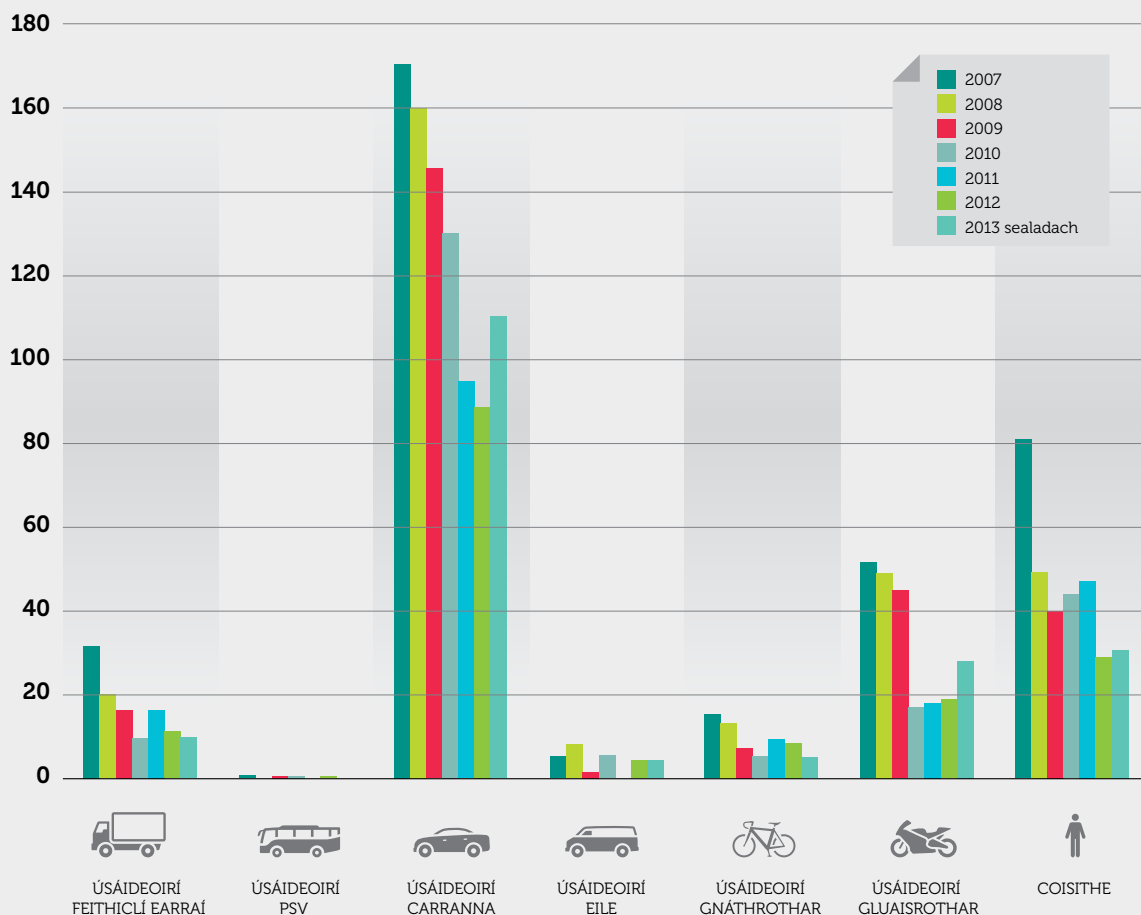
Cailleadh 190 duine in imbhuailtí ar bhóithre in 2013; méadú 28 duine nó 17.3% i gcomparáid le 2012 nuair a fuair 162 duine bás. Is ionann é sin agus laghdú 59.8% ar bhásanna ar bhóithre i gcomparáid le 1997* nuair a maraíodh 472 duine ar bhóithre na hÉireann. Mar mheán míosúil, maraíodh 16 dhuine in aghaidh na míosa in 2013.

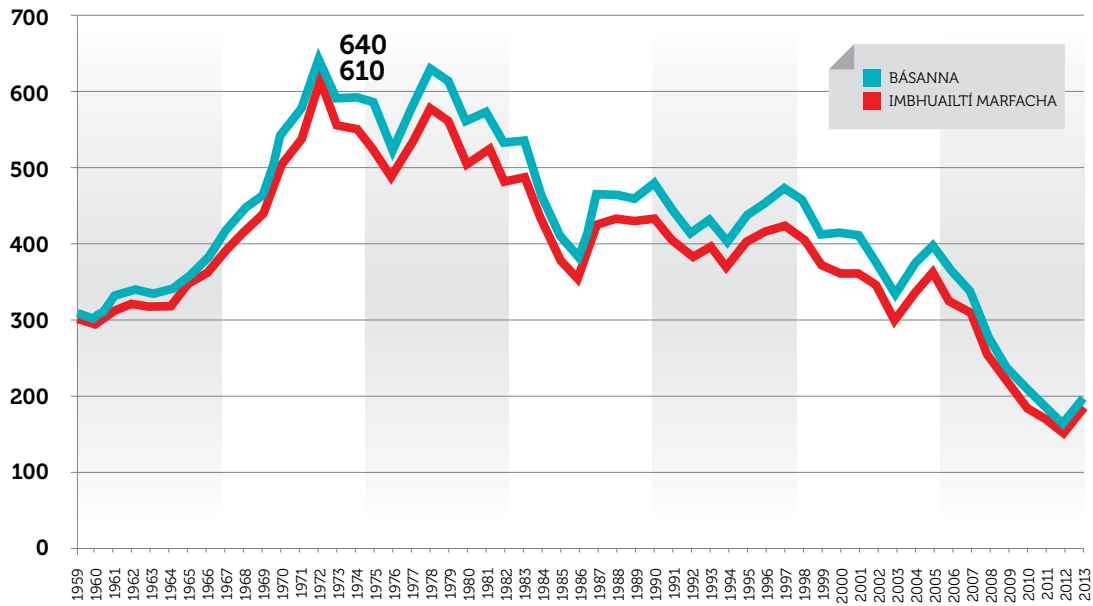
Ba é bunchuspóir Straitéis an Rialtais um Shábháilteacht ar Bhóithre 2013–2020 básanna ar bhóithre a laghdú go 25 bás ar a mhéad in aghaidh gach milliúin den daonra faoi dheireadh na bliana 2020. Is ionann é sin agus meánlíon de 10 mbás ar bhóithre in aghaidh na míosa nó 124 bás in aghaidh na bliana.

190
duine a bhásaigh in imbhuailtí ar bhóithre in 2013, méadú 28 duine nó 17.3% i gcomparáid le 2012.

2007–2013 Básanna ar Bhóithre de réir Cineál Úsáideoir Bóithre

Comhthéacs Sábháilteachta ar Bhóithre na hÉireann, 1959-2013

Modh Iompair na mBásanna ar Bhóithre 2002-2013

Cineál Úsáideoir Bóithre	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	86	64	70	74	73	81	49	40	44	47	29	31
	18	11	11	10	9	15	13	7	5	9	8	5
	44	55	50	56	29	33	29	25	17	18	19	27
	200	172	208	222	226	171	160	146	130	95	89	113
	1	0	0	6	3	1	0	1	1	0	1	0
	20	27	25	22	18	32	20	17	10	17	12	10
	7	6	10	6	7	5	8	2	5	0	4	4
Iomlán	376	335	374	396	365	338	279	238	212	186	162	190

 COISITHÉ ÚSAÍDEOIRÍ ROTHAR ÚSAÍDEOIRÍ GLUAISROTHAR ÚSAÍDEOIRÍ CARRANNA ÚSAÍDEOIRÍ PSV ÚSAÍDEOIRÍ FEITHICLÍ EARRAI ÚSAÍDEOIRÍ EILE

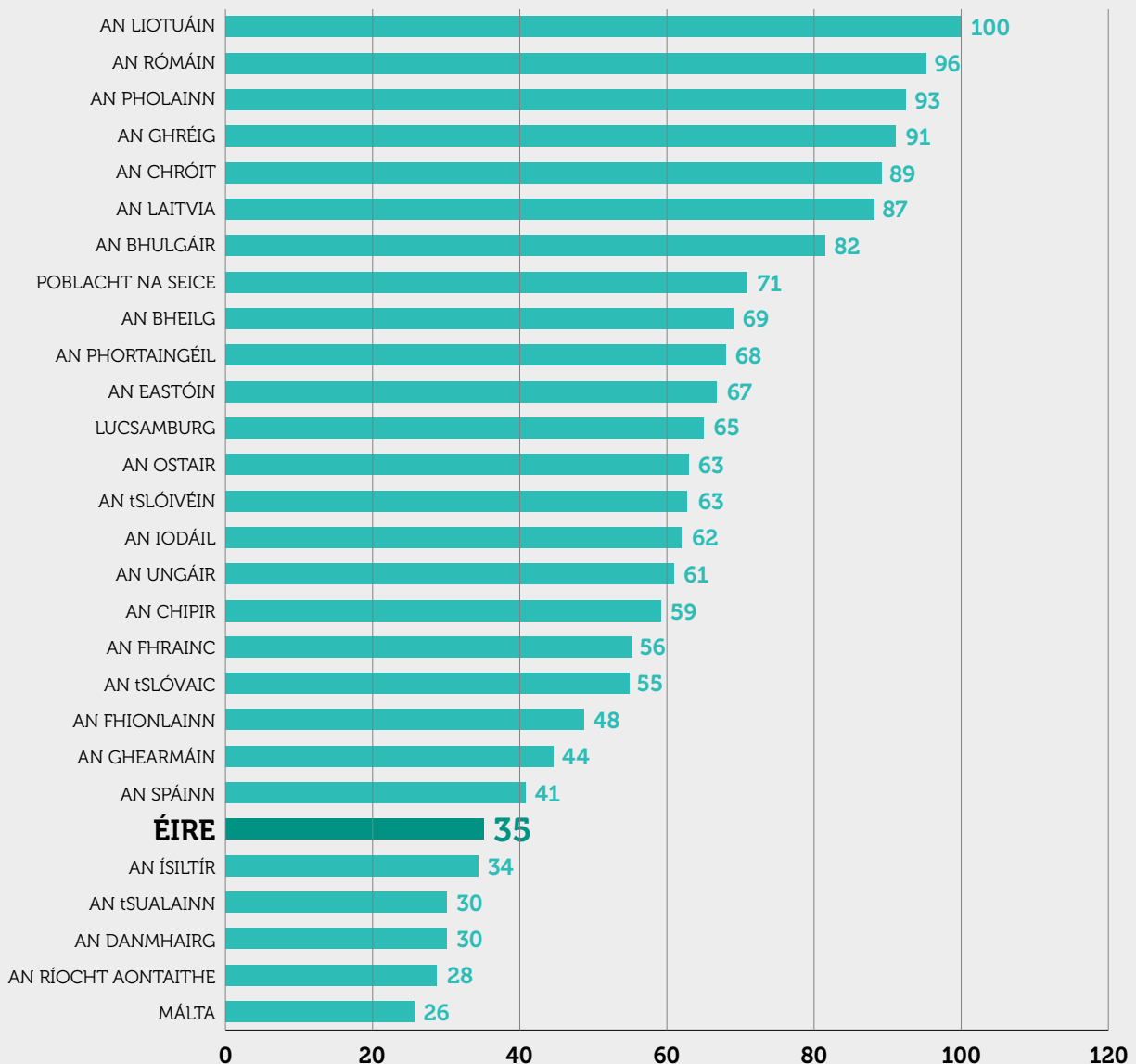
SEASAMH NA HÉIREANN MAIDIR LE SÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE I GCOMPARÁID LE TÍORTHA EILE

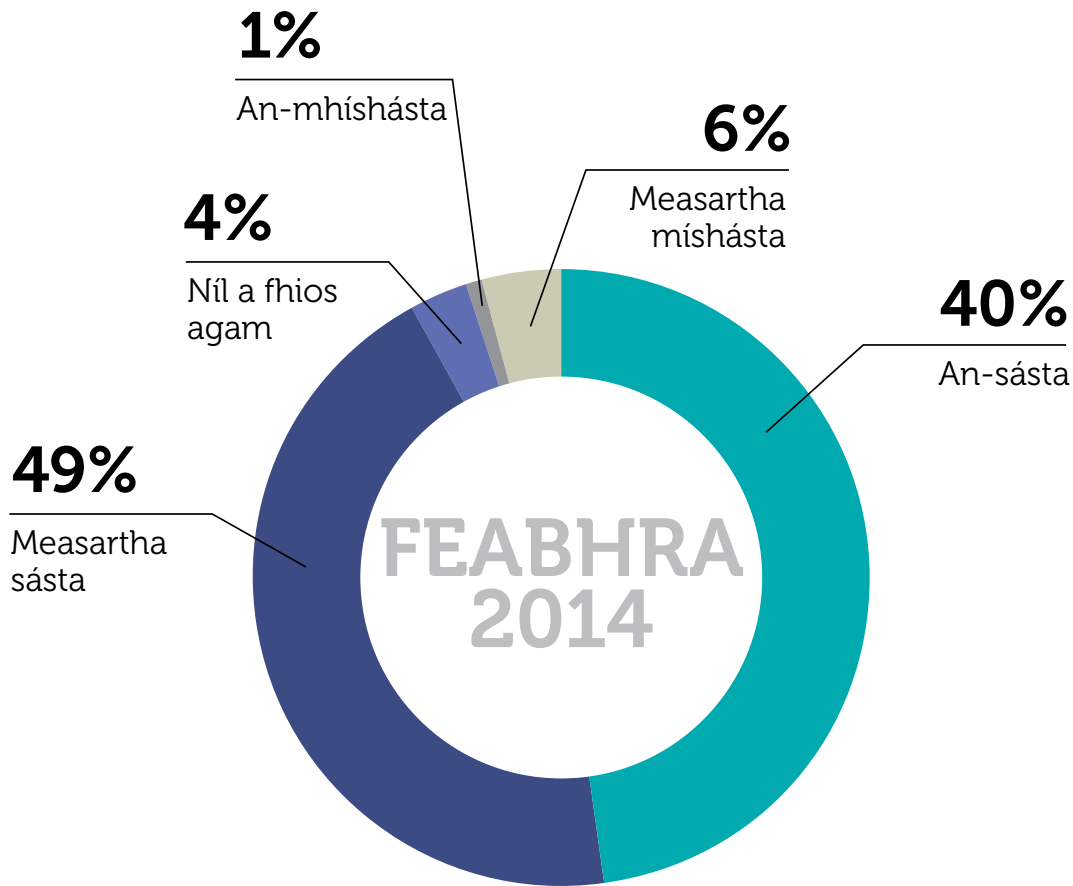
Bhí Éire ar cheann de na tíortha ba mhó feabhas san Eoraip ó thaobh laghdú ar líon na mbásanna ar bhóithre de idir 2001 agus 2012.

D'ainneoin an fheabhsaithe sin, d'fhéadfaí i bhfad eile a dhéanamh, go háirithe i gcomparáid le tíortha eile (féach rangú básanna in aghaidh an mhilliúin 2012 1). Tá figiúirí na hÉireann fós níos measa ná figiúirí na hÍsiltíre, na Ríochta Aontaithe agus na Sualainne. Is é an chiall atá le baint as sin ná go bhfuil neart le déanamh fós chun sábháilteacht ar bhóithre na hÉireann a fheabhsú agus léiríonn an dul chun cinn a rinneadh le blianta beaga anuas gur féidir dul chun cinn eile a dhéanamh, má bhíonn beartais agus bearta éifeachtacha i bhfeidhm agus má thacaítear leo.

Rangú Básanna in aghaidh an mhilliúin 2012

STRAITÉIS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE 2007-2012

Ba é an aidhm a bhí le tríú Straitéis na hÉireann um Shábháilteacht ar Bhóithre ná cur leis an dul chun cinn agus leis an tuiscint a baineadh amach leis an gcéad dá straitéis (1998-2002 agus 2004-2006) ar mhaithe le feabhas radacach – agus inbhuanaithe – a fheiceáil ar shábháilteacht ar bhóithre na hÉireann. Baineadh leas sa Straitéis as léargas agus as taithí na dtíortha ina mbíonn an dea-chleachtas sábháilteachta ar bhóithre á gcur chun feidhme – an Ísiltír, an tSualainn, an Ríocht Aontaithe, an Iorua agus an Fhrainc ina measc. Chuir an Nua-Shéalainn, Stát Victoria agus Stát Queensland san Astráil, agus roinnt stát i Stáit Aontaithe Mheiriceá go mór leis an Straitéis freisin.

Ba sa bhliain 2009 a comhlíonadh an phríomhsprioc a leagadh síos don Straitéis do 2007–2012 – ba é sin, líon na mbásanna ar bhóithre a laghdú go 60 duine nó níos lú in aghaidh an mhiliúin den daonra faoin mbliain 2012 – agus baineadh dul chun cinn dearfach eile amach ó shin i leith. Laghdaíodh líon na mbásanna ar bhóithre trí 126 gníomh láidir, iad leagtha amach faoi cheannteidil an oideachais, na hinnealtóireachta agus an fhorfheidhmithe, trí athruithe suntasacha reachtaíochta ar thástáil i gcomhair alcóil, ar thástáil feithiclí agus ar smachtbhannaí i leith cionta bóithre agus feithiclí, agus trí chuid mhaith den mhórghréasán bóithre idiruirbeacha a fhorbairt agus a uasghrádú.

Mar thoradh ar na hidirghabhálacha agus ar na spriocanna éagsúla sábháilteachta ar bhóithre a leagadh amach sa Straitéis um Shábháilteacht ar Bhóithre don tréimhse 2007–2012, mar aon le toradh cultúr sábháilteachta ar bhóithre atá ag dul ó neart go neart, tréimhse rathúil in Éirinn ó thaobh sábháilteachta ar bhóithre de is ea seo. Laghdaigh líon na mbásanna agus na ngortuithe ar ráta is incomparáide leis na tíortha eile is fearr feidhmíocht san AE. Tá feabhas suntasach tagtha ar chomhlíonadh i measc úsáideoirí bóithre i ndáil leis na príomhchúiseanna le himbhualadh, amhail caitheamh criosanna sábhála, tiomáint róghasta ar bhóithre áirithe agus cionta a bhaineann le halcól. Beag beann ar an laghdú foriomlán ar líon na mbásanna ar bhóithre, áfach, tá gá le díriú ar úsáideoirí leochaileacha bóithre agus ar chúiseanna in áiteanna ina bhfuil leibhéal ísle chomhlíonta agus díreofar go mór orthu siúd i Straitéis an Rialtais um Shábháilteacht ar Bhóithre 2013–2020.

AN CEATHRÚ STRAITÉIS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE 2013–2020

Tá freagracht ar an RSA as maoirseacht a dhéanamh ar chur chun feidhme Straitéis nua an Rialtais um Shábháilteacht ar Bhóithre, rud ar a dtugtar “An Bhearna a Dhúnadh 2013 – 2020”. Is é sin ceathrú straitéis na hÉireann um Shábháilteacht ar Bhóithre.

An Bhearna a Dhúnadh

Rinneadh straitéis nua na hÉireann um shábháilteacht ar bhóithre “An Bhearna a Dhúnadh” a sheoladh ag comhdháil idirnáisiúnta um shábháilteacht ar bhóithre a d’óstáil an RSA Déardaoin an 28 Márta 2013.

Is é atá i gceist le “An Bhearna a Dhúnadh” ná bóithre na hÉireann a dhéanamh chomh sábháilte leis na tíortha is fearr feidhmíocht ar domhan, go háirithe an Ríocht Aontaithe, an Ísiltír agus an tSualainn. Chun é sin a bhaint amach, is gá d’Éirinn líon na mbásanna ar bhóithre a laghdú go 124 bás agus gortuithe tromchúiseacha a laghdú faoi 30% ar a laghad faoin mbliain 2020.

Tá 144 gníomh sa Straitéis nua, iad leagtha amach faoi na 3 phríomhréimse idirghabhála – Oideachas, Innealtóireacht agus Forfheidhmiú.

Feidhmíocht Sábháilteachta in 2012

Fuair 162 duine bás ar bhóithre in 2012. Ba é sin an líon ba lú básanna a taifeadh ón mbliain 1959.

Is éacht suntasach é sin nuair a chuirtear san áireamh gur mhéadaigh an daonra faoi 19%, gur mhéadaigh líon na mótarfheithiclí cláraithe faoi 37%, gur mhéadaigh líon na sealbhóirí ceadúnas tiomána (ceadúnais iomlána agus ceadúnais shealadacha) faoi 31% agus gur mhéadaigh ídiú breosla do gach cineál iompair ar bhóithre faoi 6% ón mbliain 2001 ar aghaidh. I gcodarsnacht leis an méid sin ar fad, laghdaigh líon na mbásanna ar bhóithre faoi 55% in 2011.

Monatóireacht

Is é an Coiste Aireachta um Shábháilteacht ar Bhóithre a dhéanfaidh maoirseacht ar chur chun feidhme na straitéise nua. Tiocfaidh an Coiste sin le chéile ar bhonn bliantúil chun athbhreithniú a dhéanamh ar dhul chun cinn na Straitéise agus beidh sé faoi chathaoirleacht an Uas. Leo Varadkar TD, an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt, in éineacht le hionadaithe ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais, ón Roinn Comhshaoil agus ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt, mar aon le Coimisinéir an Gharda Síochána, an tArd-Aighne agus Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an RSA.

**Seatbelt Sheriff,
Páirc an Chrócaigh, an 21 Márta**

**Comhdháil um Ghortuithe Tromchúiseacha
Sábháilteacht Iompair ar Bhóithre de chuid
Uachtaránacht na hÉireann ar an AE, Caisleán
Bhaile Átha Cliath, an 28 Márta**

**Seoladh cheathrú straitéis an Rialtais um
Shábháilteacht ar Bhóithre ag an gComhdháil de
chuid Uachtaránacht na hÉireann ar an AE,
Caisleán Bhaile Átha Cliath, an 28 Márta**

**An leabhrán 'Learning to
Drive', a dáileadh leis an
Irish Independent agus leis
an Sunday Independent an
5 agus an 6 Bealtaine**

**An Oibríocht 'Moilligh do
Luas', Ceanncheathrú an
Garda Síochána, Páirc an
Fhionnuisce, Baile Átha
Cliath, an 31 Bealtaine**

**Taispeántas Eolaithe Óga
agus Teicneolaíochta
BT 2013**

Ciara Murphy ó Choláiste Choilm,
Co. Chorcaí, an tUas. Michael
Rowland, Stiúrthóir, Sábháilteacht ar
Bhóithre, Taighde agus Oideachas
Tiománaíthe, agus Niall Kennedy,
Coláiste Choilm, Co. Chorcaí. Bhuaigh
Niall agus Ciara an dámhachtain mar
gheall ar a dtionscadal: "Imscrúdú a
dhéanamh ar an dífead a dhéantar
d'agáí frithghníomhúcháin nuair a
úsáideann duine trealamh fóin
lámhshaor agus é ag tiomáint".

FEABH

AIB

MEITH

EAN

MÁR

BEALT

**Foilsíú an Chreata Náisiúnta Nua
um Leigheas Tráchtá in Éirinn,
Feidhmiúlacht Leighis chun
Tiomána**

**Coláiste Ríoga Lianna
na hÉireann (RCPI),
an 22 Feabhra**

**An Feachtas um
Shábháilteacht ag Crosairí
Iarnróid, Bóthar Lansdún,
an 8 Aibreán**

**Seoladh an Leabhráin
do Thurasóirí,
Páirc an Fhionnuisce,
an 4 Meitheamh**

**Comhdháil Euro Contrôle
Route (ECR) ar "Forfheidmiú
Éifeachtach Éifeachtúil nuair
atá Géarchéim Airgeadais
i Réim", an tOspidéal Ríoga,
Cill Mhaighneann,
an 18 Meitheamh**

**Comhdháil Pin ETSC,
an 27 Meitheamh**

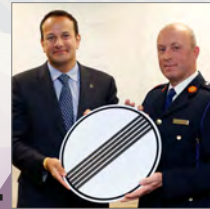
Keep Drama off the Road, Féile Scannán
Chorcaí, an 15 Samhain

Lá Domhanda Cuimhneacháin,
Páirc an Fhionnuisce, an 14 Samhain

Athbhreithniú Nua an
Rialtais ar Luasteorainneacha,
an Roinn Iompair, Turasóireachta agus
Spóirt, Sráid Líosain, an 21 Samhain

Seimineár
'Tiomáint don Obair',
Port Laoise, Gaillimh
agus Baile Átha Cliath

An Tointeálaí Idirghníomhach
um Shábháilteacht ar Bhóithre
ag an gComórtas Náisiúnta
Treabhdóireachta

LÚN

D. FÓMH

NOLL

IÚIL

M. FÓMH

SAMH

Léacht Acadúil, Coláiste
Ríoga Lianna na hÉireann,
an 7 Deireadh Fómhair

Seoladh Fheachtas na Nollag,
an Biúró um Fheidhmiúlacht
Leighis, UCD, an 4 Nollaig

Lá 'Bíp Bíp',
Naíolann Fhearchair,
an 11 Deireadh Fómhair

Soilse Stiúrtha,
Teach Farmleigh,
an 11 Nollaig

Tá sé in am na
cloig a chur siar,
an 25 Deireadh Fómhair

Bí Sábháilte, Bí le Feiceáil,
Lá Náisiúnta na nÉadaí
Sofheicthe, Farmleigh,
an 20 Nollaig

TÁSTÁIL AGUS CEADÚNÚ TIOMÁNAITHE

Tá an Stiúirthóireacht um Thástáil agus Ceadúnú Tiománaithe freagrach as an gcóras um thástáil tiománaithe agus as bainistiú an chórais um cheadúnú tiománaithe. Is é cuspóir na Stiúirthóireachta ná a chinntiú go mbíonn na bóithre níos sábháilte do chách de bharr na slí a bhfoghlaímíonn tiománaithe conas tiomáint agus de bharr na rialacha tiomána a leanann siad.

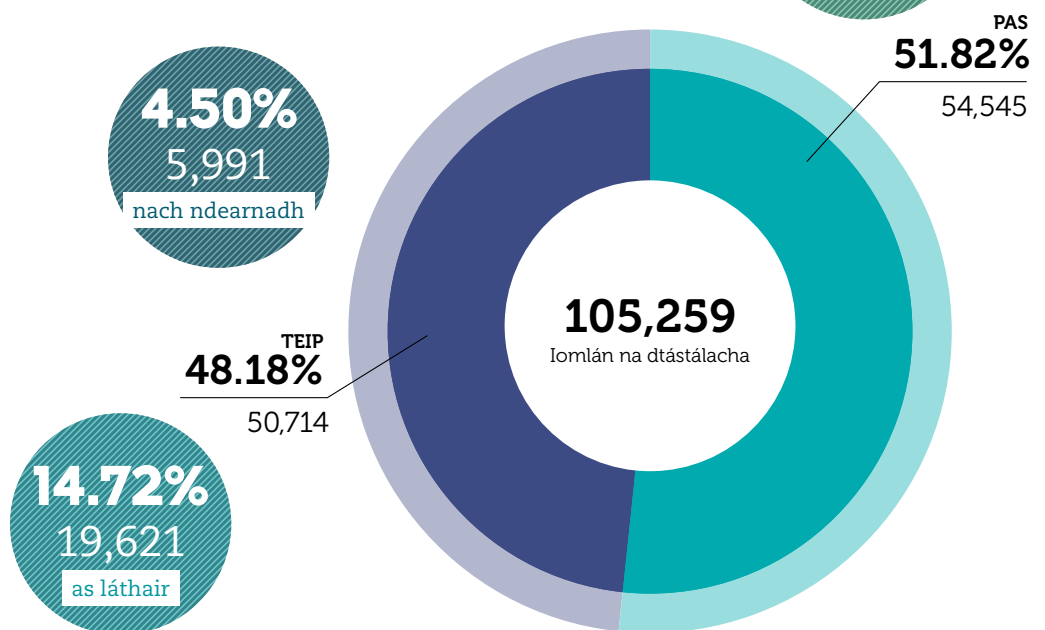
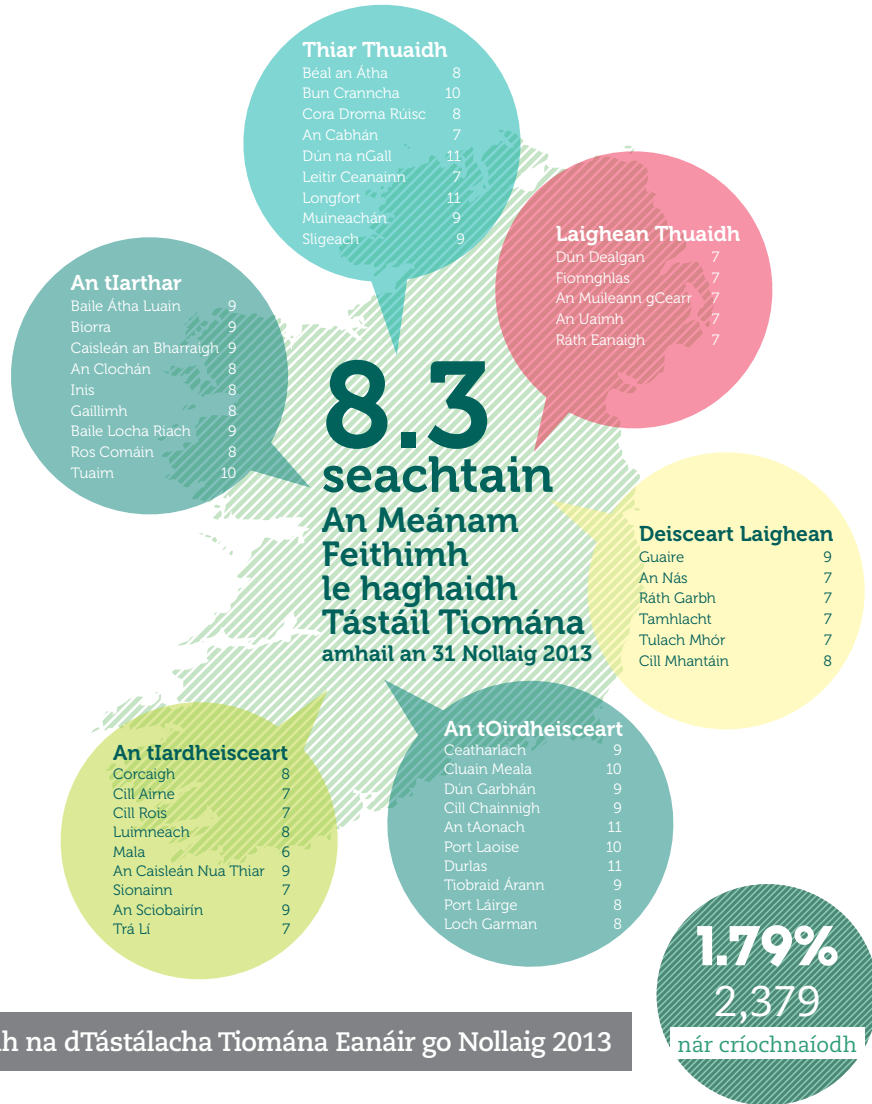
Tá an Stiúirthóireacht freagrach as na tascanna áirithe seo:

- An tseirbhís um thástáil tiománaithe a sholáthar
- Freagracht as an tseirbhís um cheadúnú tiomána
- Soláthar na seirbhíse um Thástáil Teoirice Tiomána a bhainistiú;
- Córas na bpointí pionóis a bhainistiú
- An tSeirbhís Náisiúnta um Cheadúnais Tiomána (NDLS) a bhainistiú

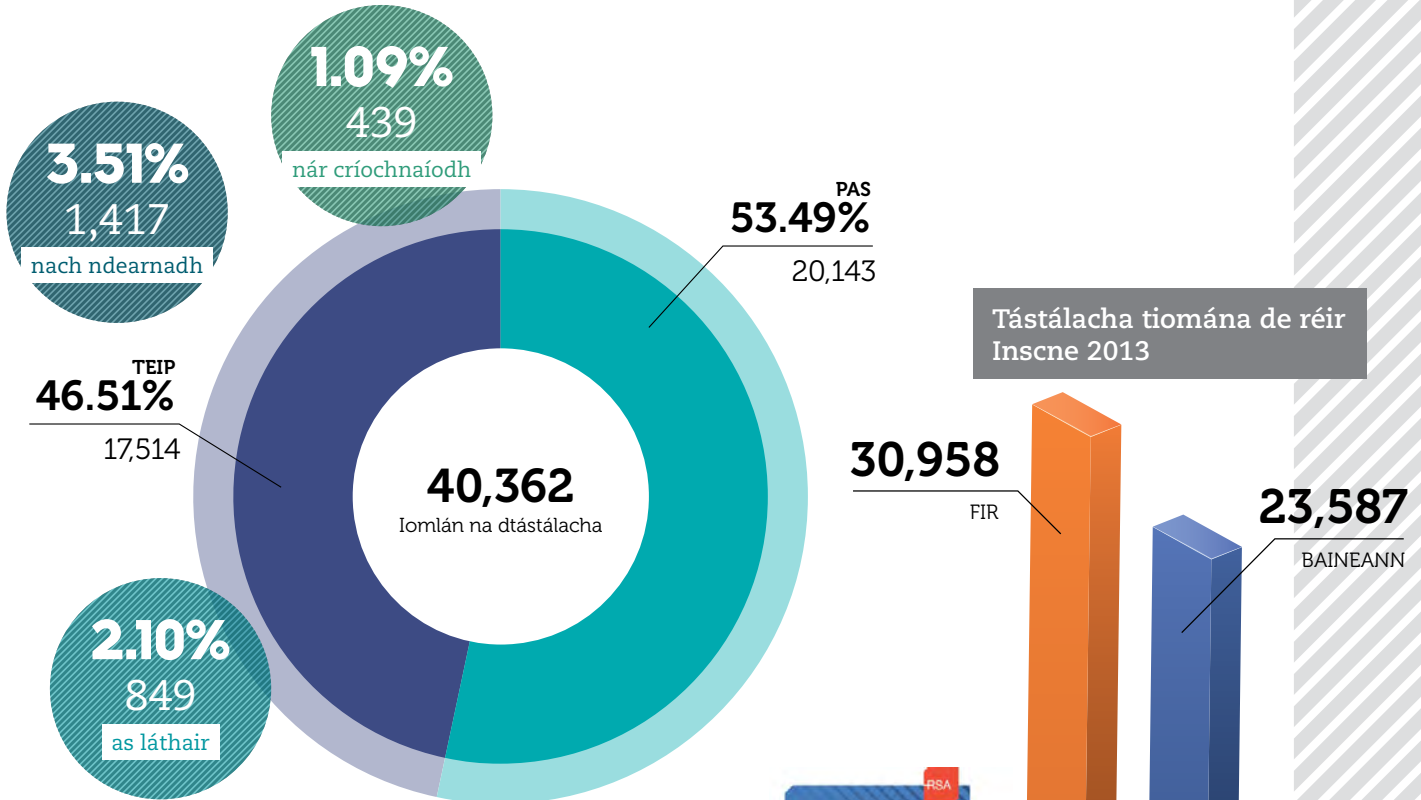

AN TSEIRBHÍS UM THÁSTÁIL TIOMÁNAITHE 2013

Is é cuspóir na seirbhíse um thástáil tiománaithe tástáil tiomána a sholáthar atá cothrom agus éifeachtach de réir Threoir an AE agus reachtaíocht náisiúnta. Cuirtear na tástálacha ar fáil ó 48 ionad ar fud na tíre. Tá an RSA tiomanta do mheánam náisiúnta feithimh 10 seachtaine a choinneáil do chustaiméirí agus baineadh é sin amach i gcaitheamh na bliana 2013. Sa bhliain 2013, ba é 8.3 seachtain an meánam náisiúnta feithimh.

Torthaí na dTástálacha Tiomána de chuid iarrthóirí a rinne Ceachtanna Oiliúna Riachtanaí do Thiománaithe (EDT).

An tSeirbhís Náisiúnta um Cheadúnais Tiomána (NDLS)

Is í an tSeirbhís Náisiúnta um Cheadúnais Tiomána, nó NDLS, atá á bainistiú ag an RSA, an tseirbhís nua thiomnaithe a fhaigheann agus a phróiseálann iarratais ar cheadanna foghlaimeora agus ar cheadúnais tiomána ar fud na tíre. Ní hé amháin gur ceadúnais níos nua-aimseartha a aithnítear ar fud an AE iad, níl na ceadúnais nua chomh soghabhálach i leith calaoise i gcomparáid leo siúd a bhí ann roimhe agus, dá bharr sin, is uirlis thábhachtach sábháilteachta ar bhóithre iad maidir le daoine a thiomáineann feithicil go neamhdhleathach a choinneáil den bhóthar.

I mí Eanáir 2013, d'aistrigh Éire ó cheadúnais pháipéir a chur ar fáil go ceadúnais phlaisteacha agus ceadanna plaisteacha foghlaimeora a chur ar fáil. Ba é an t-aistriú ó cártaí páipéir go cártaí plaisteacha an chéad chuid den fhreagracht as ceadúnais tiomána a aistriú ó Oifigí Mótarchánach na nUdarás Áitiúil go dtí an NDLS.

Ghlac an NDLS go hoifigiúil leis an bhfreagracht as glacadh le hiarratais ar cheadúnais agus as iad a phróiseáil ó Oifigí Mótarchánach an **29 Deireadh Fómhair 2013**.

Is trí ghréasán ionaid an NDLS ar fud na tíre a chuirtear an tseirbhís nua ar fáil anois. Agus ionad amháin ar a laghad lonnaithe i ngach contae, roghnaíodh láithreacha na n-ionad chun a chinntiú go mbeadh 95% den daonra lonnaithe laistigh de 50km ó ionad.

Den chéad uair riamh, is féidir le custaiméirí cuairt a thabhairt ar cheann ar bith de na hionaid ar fud na tíre chun iarratas a dhéanamh ar cheadúnas nó ar chead foghlaimeora; níl daoine teoranta a thuilleadh don tseirbhís ina gcontae féin.

Bíonn oifigí nua NDLS ar oscailt ar amanna níos solúbtha agus níos áisiúla, lena n-áirítear le linn am lóin agus ag an deireadh seachtaine, chun gur féidir leo freastal ar chustaiméirí nach mbíonn in ann iarratas a dhéanamh ar cheadúnas le linn gnáthuaireanta oibre.

Mar chuid de phróiseas iarratas nua agus níos sábháilte, ceanglaítear ar chustaiméirí anois cuairt a thabhairt ar ionad NDLS iad féin chun a n-aitheantas a dheimhniú. Tá an t-iarratas 'aghaidh ar aghaidh' seo mar chuid de phróiseas nua slándála a chabhróidh le slándáil a mhéadú, le calaois a chomhrac agus le tiománaithe neamhcheadúnaithe a choinneáil den bhóthar.

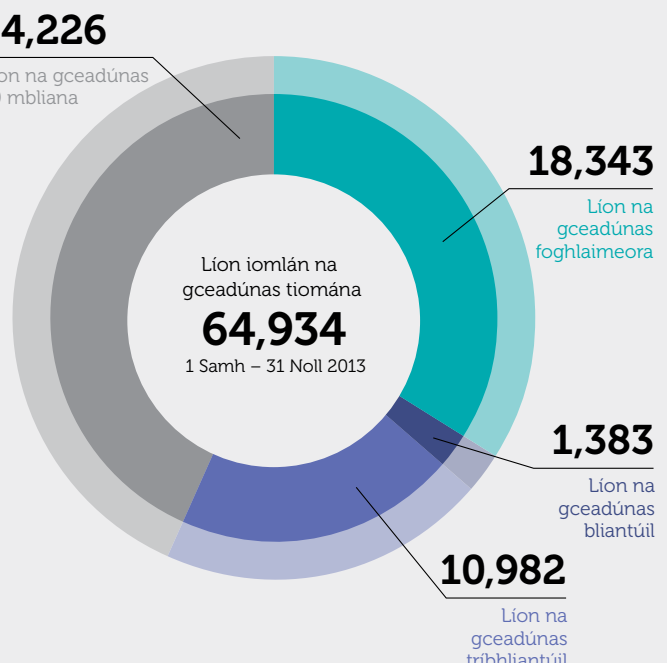
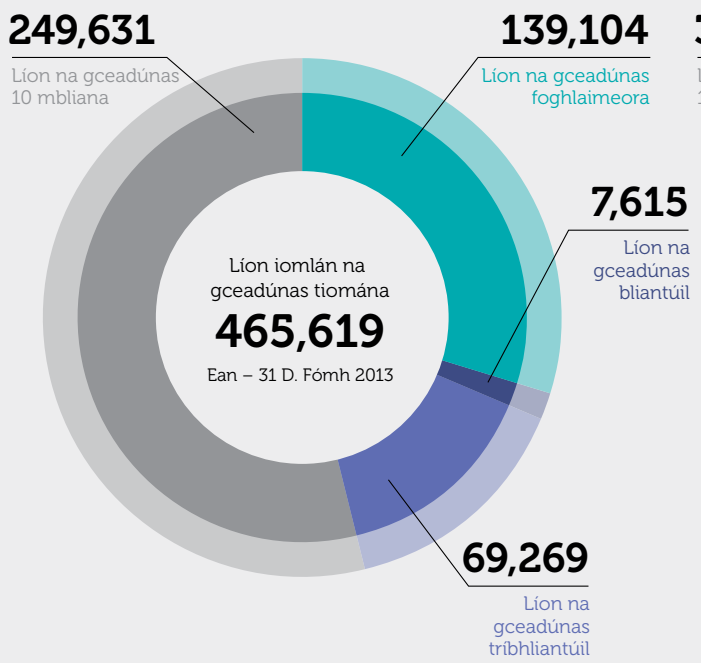
Mar gheall ar fhadhbanna tosaigh a bhí ann nuair a osclaíodh seirbhís nua an NDLS le haghaidh gnó, agus mar gheall ar éileamh ar cheadúnais tiomána a bheith níos airde ná an meán, bhí moilleanna fada ar theacht i bhfeidhm ionad áirithe.

Mar thoradh air sin, bhí moill idir ceithre seachtaine agus sé seachtaine ar fad ar iarratais ar cheadúnais tiomána a phróiseáil. Mar sin féin, ghníomhaigh an tÚdarás go gasta chun dul i ngleic leis sin agus mhéadaigh sé na hacmhainní, pearsanra agus trealamh san áireamh, agus an tacaíocht chúloifige a bhí ar fáil do na hionaid faoi 20% faoi dheireadh mhí na Nollag. Cuireadh béim ar ionaid ina mbíonn éileamh ní b'airde ar sheirbhísí ceadúnaithe le linn buaicamanna.

Mar chuid den tiomantas atá againn an t-am a bhíonn ar chustaiméirí fanacht ag oifigí nua an NDLS ar fud na tíre a laghdú, thug an RSA córas nua áirithinte ar líne isteach chun an tseirbhís siúil isteach a chomhlánú i ngach ionad NDLS. Tá sé beartaithe dhá ionad nua a bhunú i gCorcaigh agus i mBaile Átha Cliath in 2014. Comhlíonadh agus sáraíodh an tiomantas ama próiseála faoi mhí an Mhárta 2014, ba é sin, iarratais a phróiseáil laistigh de 8 lá.

Ceadúnais Tiomána Reatha de réir cineáil amháil an 31 Deireadh Fómhair 2013.

Tástáil Teoirice Tiomána

100,352

Líon na dTástálacha Teoirice
Tiomána a rinneadh in 2013.

77%

An pasráta don Tástáil
Teoirice Tiomána 2013.

An Clár Náisiúnta um Leigheas Tráchtá

Comhthionscnamh idir an tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre (RSA) agus Coláiste Ríoga Lianna na hÉireann (RCPI) is ea an Clár Náisiúnta um Leigheas Tráchtá.

Sa bhliain 2013, seoladh na Treoirí nua um Fheidhmiúlacht Leighis chun Tiomána, *Sláinte agus Tiomáint*, do thiománaithe carranna agus do ghluaisrothaithe (ar a dtugtar sealbhóirí ceadúnas Ghrúpa 1) ar mhaithe le creat náisiúnta a chur ar fáil maidir le caighdeáin i leigheas tráchtá in Éirinn. Ó thaobh an tiománaí de, gné ríthábhachtach de shábháilteacht is ea tuiscint a bheith aige ar an dóigh a bhféadfadh gortú, galar nó cógais áirithe dul i bhfeidhm ar an tiomáint. Is é bunchuspóir na dTreoirí ná tiomáint shábháilte a chothú agus a fhadú trí thacaíocht a thabhairt do chleachtóirí leighis agus do thiománaithe cinneadh a dhéanamh ar an bhfeidhmiúlacht leighis atá acu chun tiomána.

Miondealú ar Phointí Pionóis de réir Cineáil amhail an 31 Nollaig 2013

CUR SÍOS AR AN GCION	Líon na bhFógraí a Eisíodh
22-35mg d'alcól in aghaidh 100ml san anáil	738
50-80mg d'alcól in aghaidh 100ml san fhuil	130
67-107mg d'alcól in aghaidh 100ml san fhuil	104
Mainneachtain de chuid Duine Fásta Crios Sábhála a chaitheamh, Cat. Feithicil M1	6,413
Mainneachtain de chuid Duine Fásta Crios Sábhála a chaitheamh, Cat. Feithicil M2	103
Mainneachtain de chuid Duine Fásta Crios Sábhála a chaitheamh, Cat. Feithicil M3	40
Mainneachtain de chuid Duine Fásta Crios Sábhála a chaitheamh, Cat. Feithicil N1	676
Mainneachtain de chuid Duine Fásta Crios Sábhála a chaitheamh, Cat. Feithicil N2	162
Mainneachtain de chuid Duine Fásta Crios Sábhála a chaitheamh, Cat. Feithicil N3	214
Sárú dualgas tráth timpiste	1,812
Sárú na rialach i leith tiomáint sa lána amuigh ar mhótarbhealach	712
Tiomáint Neamh-Aireach	5,841
Sárú ceanglas ag acomhail	20
Sárú ceanglas i leith cúlú	63
Trasnú líne báine leanúnaí/líne báine briste	8,919
Tiomáint Chontúirteach Anuas go Tiomáint Neamh-Aireach	3,160
Tiomáint in aghaidh rith an tráchta ar mhótarbhealach	92
Tiomáint ar ghualainn chrua/ar bhóthar nach carrbhealach é - mótarbhealach	551
An tUaslucht Sáraithe ag an Tiománaí (Úinéir)	70
An tUasmhéachán Sáraithe ag an Tiománaí (Úinéir)	8
An tOllmhéachán Ceaptha Feithicil Sáraithe ag an Tiománaí	44
An tUasmhéachán Sáraithe ag an Tiománaí	37
An tUasmhéachán Neamhluchtaithe Sáraithe ag an Tiománaí	1
Mainneachtain de chuid an Tiománaí a chinntiú go bhfuil Paisinéir faoi bhun 17 mbliana ag caitheamh Crios Sábhála	543
Mainneachtain de chuid an Tiománaí Leanbh os cionn 3 bliana a chur i Srian Sábháilteachta Linbh	701
Mainneachtain de chuid an Tiománaí Leanbh faoi bhun 3 bliana a chur i Srian Sábháilteachta Linbh	413
An tOllmhéachán Ceaptha Feithicil Sáraithe ag an Tiománaí/Úinéir	5
Níos mó ná an tUaslucht Tras-Seolta ag an Tiománaí/Úinéir	3
Tiomáint feithicil nuair nach bhfuil tú feidhmiúil	5

Tiomáint feithicil agus fón póca i do lámh	100,453
Tiomáint feadh/trasna lárstráice	791
Tiomáint feithicil atá faoi locht contúirteach	112
Tiomáint ar/trasna raon rothar	50
Tiomáint ar chosán/trasna cosáin	167
Tiomáint feithicil sula leigheastar locht	3
Tiomáint gan aird chuí	15,785
Tiomáint i limistéar greanta marcáilte	2,946
Gan gníomhú de réir chomhartha na nGardaí	22
Mainneachtain cloí le comharthaí Fan ar Dheis/Fan ar Chlé	65
Mainneachtain cloí le comharthaí tráchta sainordaitheacha	466
Mainneachtain cloí le comhartha Cosc ar Iontráil	642
Mainneachtain cloí le comharthaí tráchta coiscthe	8,378
Mainneachtain cloí le marcálacha ar lánaí tráchta	1,421
Mainneachtain Mala Air Linbh a Dhíghníomhachtú agus an fheithicil in úsáid	4
Mainneachtain tiomáint ar thaobh na lámhe clé	373
Mainneachtain cloí le rialacha ag crosaire comhréidh iarnróid	11
Mainneachtain cloí le soilse tráchta	20,420
Mainneachtain stopadh roimh chomhartha stop/líne stop	1,048
Mainneachtain stopadh do na Gardaí	771
Mainneachtain stopadh do chomhartha maor scoile	26
Mainneachtain casadh ar chlé ar thimpeallán	61
Mainneachtain slí a ghéilleadh	427
Mainneachtain slí a ghéilleadh ag comhartha/líne	381
Oibleagáid ghinearálta luais - stopadh ag fad infheicthe	37
Gan deimhniú ródacmhainneachta a bheith ag an úsáideoir	1,167
Gan srian sábháilteachta linbh sa suíochán tosaigh - leanbh	820
Gan srian sábháilteachta linbh sa suíochán cúl - leanbh	1,838
Gan árachas - (úsáideoir)	23,531
Gan crios sábhála - tiománaí	38,492
Gan crios sábhála sa suíochán tosaigh - leanbh	1,172
Gan crios sábhála sa suíochán cúl - leanbh	2,881
Cion a bhaineann le Scoitheadh	2,646
Feithicil a pháirceáil in ionad contúirteach	41
Anuas go Tiomáint gan aird chuí	593
Tiomáint róghasta	748,532
Droichead a thuairteáil le feithicil	4
Úsáid feithicil gan deimhniú NCT	7,813
IOMLÁN	1,015,970

SÁBHÁILTEACTH AR BHÓITHRE, TAIGHDE AGUS OIDEACHAS TIOMÁNAITHE

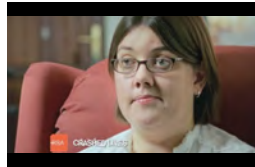
Comhcheanglaítear sa Stiúrthóireacht um Shábháilteacht ar Bhóithre, Taighde agus Oideachas Tiománaithe na ról thábhachtacha maidir le feasacht, oideachas agus taighde a spreagadh le heolas agus leis na scileanna cuí a chur ar úsáideoirí bóithre agus iad ag fás aníos. Cuidíonn agus oibríonn an Stiúrthóireacht leis na páirtithe leasmhara uile atá cláraithe don Straitéis um Shábháilteacht ar Bhóithre 2013 go 2020 le deimhin a dhéanamh gur féidir na gníomhartha a shonraítear sa straitéis a bhaint amach.

FÓGRAÍOCHT

Feachtais Feasachta ar Shábháilteacht ar Bhóithre

Sa bhliain 2013, reáchtáil an RSA roinnt feachtais ardphróifíle arbh é ab aidhm dóibh díriú ar na príomhchúiseanna le himbhualtí ar bhóithre agus ar na daoine atá i mbaol imbhualtí ar bhóithre. Comhtháthaíodh na feachtais le plan póilíneachta an Gharda Síochána.

Áiríodh iad seo a leanas leis na príomhfheachtais a reáchtáladh in 2013:

Ean

SAOLTA BUAILTE

Scór Feasachta

89%

Feabh

COISITHE AR MEISCE

Scór Feasachta

89%

Bealt

ROTHAÍOCHT

Scór Feasachta

88%

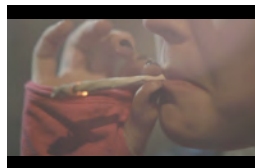

Meith

CEAMARAÍ SÁBHÁILTEACHTA

Scór Feasachta

89%

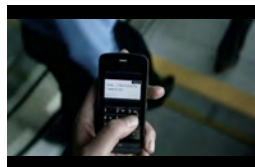

Iúil

FRITHCHANNABAS

Scór Feasachta

83%

Lún

FÓIN PHÓCA

Scór Feasachta

85%

Noll

COISITHE AR MEISCE

Scór Feasachta

89%

Noll

COMHARTHAÍ AGUS MARCÁLACHA BÓTHAIR

Scór Feasachta

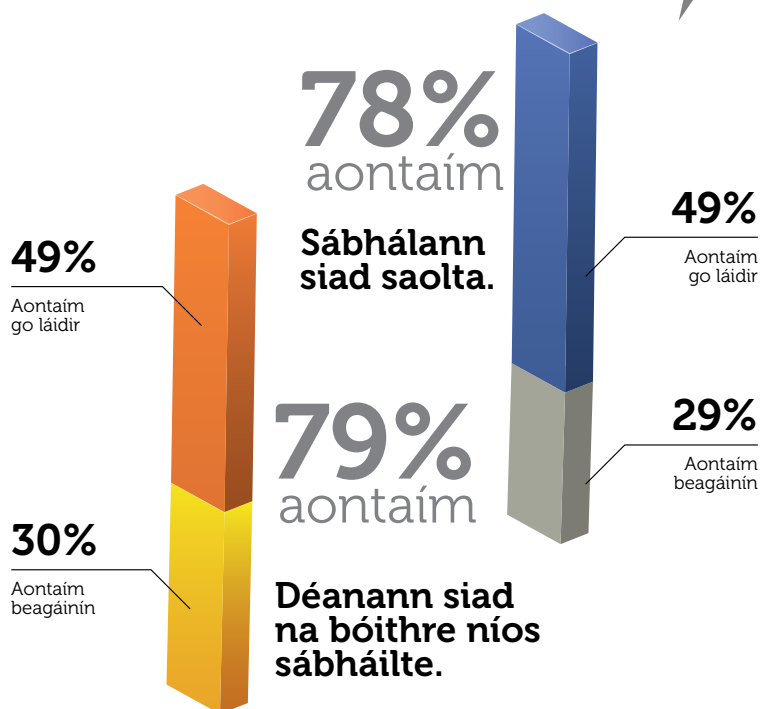
88%

Tionchar Fógraíochta / Athrú Iompraíochta

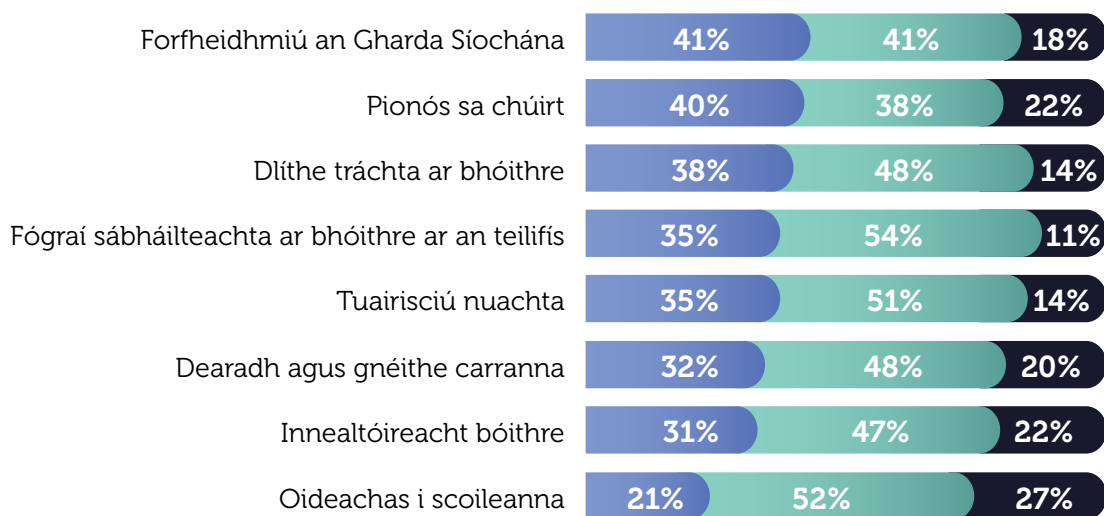
I dtaighde neamhspleách arna dhéanamh ag Behaviour and Attitudes, tacaítear leis an gcumas atá ag feachtais tionchar dearfach a imirt ar athrú iompraíochta.

Ceamaraí sábháilteachta – Ráitis dearcaidh

Bonn: Gach tiománaí ag a bhfuil ceadúnas iomlán.

Sábháilteacht ar Bhóithre – Na tosca is mó tionchar

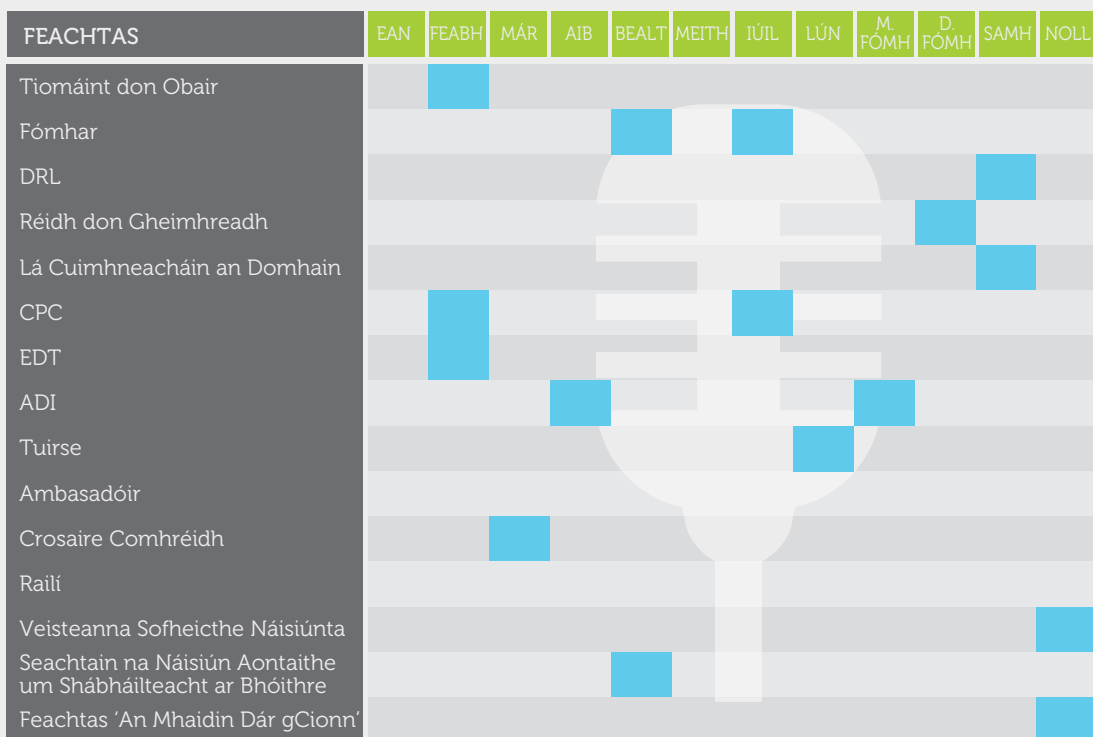
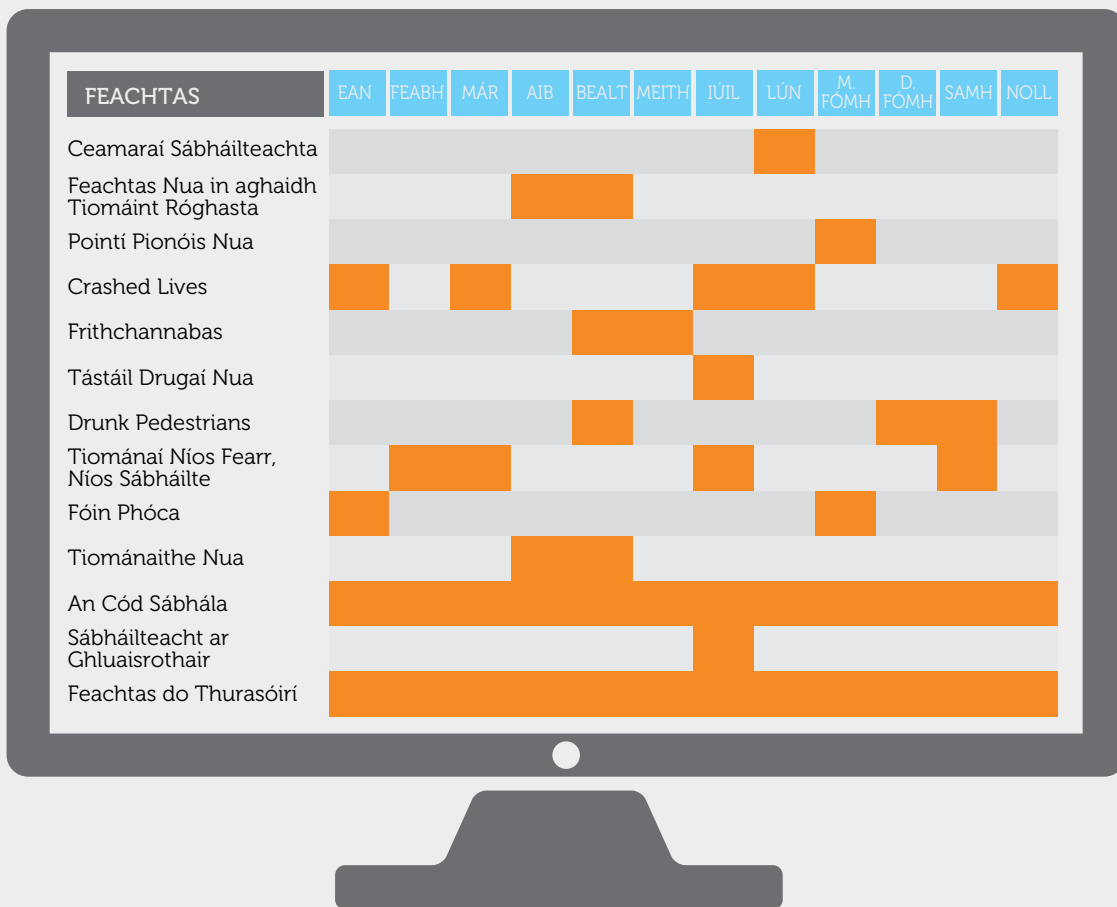

TIONCHAR MÓR

TIONCHAR MEASARHTHA

GAN TIONCHAR AR BITH

Gníomhaíocht sna Meáin – Fógraíocht 2013

TAIGHDE AR SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE

Reachtálann an Roinn Taighde san Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre clár oibre a shainítear sa Straitéis um Shábháilteacht ar Bhóithre 2007-2012. Déanann an Roinn teagmháil chomh maith le Biúró Náisiúnta Bheartas Tráchtá an Gharda Síochána, leis an Údarás um Bóithre Náisiúnta, le Bord Ríomheolaíochta an Rialtais Áitiúil agus le heagraíochtaí eile ar ghnéithe a bhaineann le gníomhaíochtaí taighde um shábháilteacht ar bhóithre.

GNÍOMHAÍOCHT TAIGHDE 2013

BUNACHAR SONRAÍ IMBHUAILTÍ AR BHÓITHRE

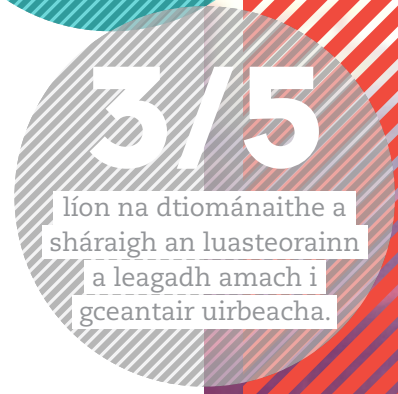
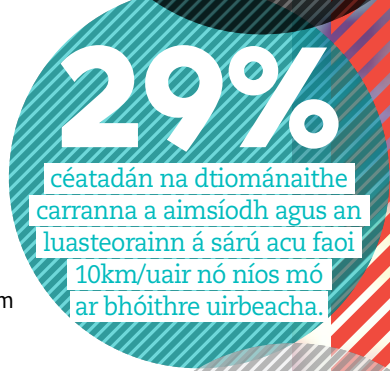
Cuirtear eolas imbhualte a ghineann baill an Gharda Síochána ar aghaidh chuig an Roinn Taighde san Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre i gcomhair anailíse agus foilsiú. Déantar léarscáiliú agus anailísiú ar an eolas imbhualte sa Roinn. Foilsíonn an tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre torthaí na hanailíse ina Leabhar Fírice um Imbhualtí ar Bhóithre go bliantúil.

SUIRBHÉ SAORLUAIS

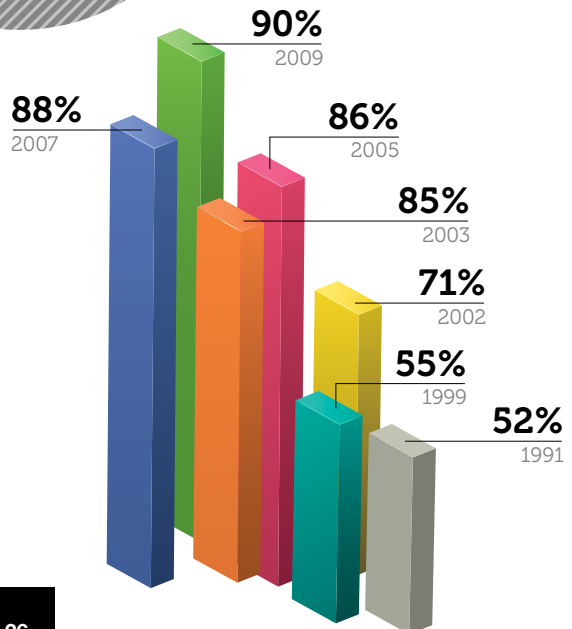
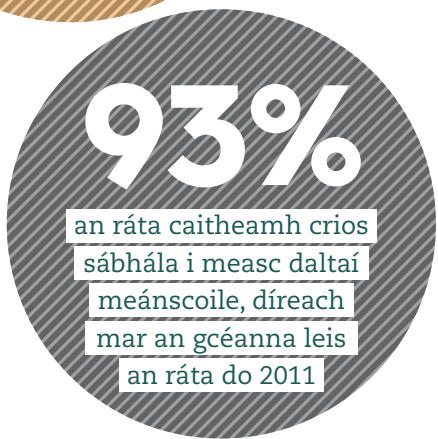
Rinne an tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre an Suirbhé Saorluais Bliantúil in 2012 agus foilsíodh é in 2013. Breathnaíodh 12,557 carr, 1,284 feithicil altach, 2,500 feithicil dhocht agus 576 bus aon stóir san iomlán.

SUIRBHÉ MAIDIR LE CAITHEAMH CRIOS SÁBHÁLA

In 2012, rinne an RSA suirbhé náisiúnta breathnóireachta ar chaitheamh crios sábhála a foilsíodh in 2013.

Céatadán na ndaoine fásta (tiománaithe, paisinéirí tosaigh agus paisinéirí cúil) a bhfuil crios sábhála á chaitheamh acu ó 1991.

SUIRBHÉ MAIDIR LE HÚSÁID FÓN PÓCA LE LINN TIOMÁINT 2012

In 2012, rinne an RSA suirbhé náisiúnta breathnóireachta ar úsáid fón póca.

Fuarthas amach sa Suirbhé:

1. Breathnaíodh 5% de thiománaithe agus fón póca boise á úsáid acu agus iad ag tiomáint
2. Mná a bhí i 4% díobh
3. Fir a bhí i 5% díobh

SUIRBHÉ AR MHEONTA AGUS AR IOMPRAÍOCHT TIOMÁNAITHE 2013

Rinne an RSA Suirbhé ar Mheonta agus ar Iompraíocht Tiománaithe in 2013.

Tugtar breac-chuntas thíos ar achoimre na dtorthaí:

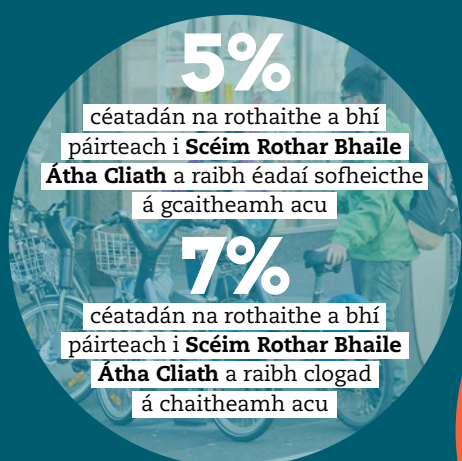
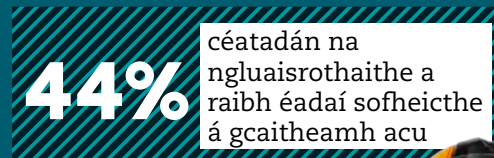
- Tá aontú leathan ann maidir leis an ngá atá le tuilleadh ceamaraí sábháilteachta; mar sin féin, bhí laghdú beag ar chéatadán na dtiománaithe a d'admhaigh gur thiomáin siad go róthapa ar chineálacha áirithe bóithre ó 2012
- Tá cásanna a bhaineann le tiomáint faoi thionchar óil ag laghdú go fóill, cé go bhfuil an figiúr fós ró-ard;

Mar sin féin, tá réimsí áirithe ann ina bhfuil leibhéal ísle chomhlíonta i measc gluaisteánaithe Éireannacha, go háirithe na réimsí seo a leanas;

- Admhaíonn níos mó ná leathchuid den daonra gur thiomáin siad go róghasta tráth;
- Níl féinmhuinín ag céatadán suntasach de thiománaithe as an gcumas atá acu a mheas cé acu atá nó nach bhfuil siad sábháilte le tiomáint bunaithe ar an méid alcóil a d'ól siad an oíche roimhe
- Tá úsáid fón póca fós ina fadhb, agus úsáideann níos mó ná leathchuid de thiománaithe iad ar dhóigh amháin nó ar dhóigh eile. D'fhéadfadh go mbeifí in ann an dearcadh sin a athrú tuilleadh dá gcuirfí béim ní ba mhó ar fhorfheidhmiú pointí pionóis.
- Toisc bhaoil i gcás tiománaí amháin as gach deichniúr is ea tuirse, titim ina gcodladh agus iad ag tiomáint ach go háirithe

SUIRBHÉ BREATHNÓIREACHTA AR CHAITHEAMH ÉADAÍ SOFHEICTHE AGUS CLOGAD (GLUAISROTHAITHE AGUS ROTHAITHE) 2013

In 2013, rinne an RSA suirbhé náisiúnta breathnóireachta ar chaitheamh éadaí sofheicthe.

Leabharlann

Tá leabharlann taighde bunaithe ag an Roinn Taighde ag ceanncheathrú an RSA i mBéal an Átha. Tá an leabharlann anois ina hacmhainn shuntasach faisnéise i ngach gné de shábháilteacht ar bhóithre.

Sparánachtaí

Thar ceann an Údaráis um Shábháilteacht ar Bhóithre, tá ocht staidéar PhD san iomlán á maoiniú ag an Roinn Taighde. Coimisiúnaíodh dhá cheann díobh in 2011, ceithre cinn díobh in 2010 agus dhá cheann díobh in 2009.

	TOPAIC	INSTITIÚID	MAOIRSEOIR
Tosaithe in 2009	Foghlaim faoi chontúirtí tiomána: ó ghuaiseacha a bhrath go guaiseacha a láimhseáil	Scoil na Síceolaíochta Feidhmí, Coláiste na hOllscoile Corcaigh	An tOllamh John A. Groeger
	Idirghabhálacha sábháilteachta ar bhóithre a mheas: an ról a imríonn tosca neasacha agus tosca aimhneasacha i gcomhshamhlú difreálach eolais, scileanna agus meonta atá dírithe ar shábháilteacht i measc ógánach	Scoil na Síceolaíochta, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath	An Dr Michael Gormley agus an Dr Kevin Thomas
Tosaithe in 2010	Feidhmiúlacht chun tiomána tar éis neamhord néareolaíoch: measúnú comhtháite ar thiomáint den bhóthar, ar thiomáint ionsamhlaithe agus ar thiomáint ar an mbóthar	Scoil na Síceolaíochta Feidhmí, Coláiste na hOllscoile Corcaigh	An tOllamh John A. Groeger
	Anailís ar imbhuailtí feithiclí dhá roth lena mbaineann gortú cloiginn agus athchruthú na n-imbhuailtí sin	Scoil na hInnealtóireachta Leictrí, Leictreonaí agus Meicniúla, Coláiste na nEolaíochtaí Innealtóireachta, Matamaiticiúla agus Fisiciúla, an Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath	An tOllamh Michael D. Gilchrist
	Próifíl shíceolaíoch na dtiománaithe fireanna óga nach dtéann feachtais sábháilteachta ar bhóithre i bhfeidhm orthu a chinneadh agus na cineálacha teachtaireachtaí a laghdóidh an dóchúlacht go nglacfaidh an cineál tiománaí sin rioscaí agus iad ag tiomáint a shainaithint	Scoil na Síceolaíochta, OÉ Gaillimh	An Dr Kiran Sarma
	Togra maidir le hIonad Staidrimh Náisiúnta a fhorbairt do Ghortuithe Trámacha Inchinne agus Chorda an Dromaigh	An tOspidéal Náisiúnta Athshlánúcháin	An Dr Áine Carroll
Tosaithe in 2011	Feidhmchlár fón póca a úsáid mar 'theicneolaíocht infheithicle' chun monatóireacht a dhéanamh ar iompraíocht tiomána RIOSCA:MONATÓIREACHT	Scoil na Síceolaíochta, OÉ Gaillimh	An Dr Kiran Sarma
	Luathintinneacht agus an méid a chuireann sí le tiomáint sheachránach	Scoil na Síceolaíochta, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath	An Dr Michael Gormley agus an tOllamh Hugh Gavan

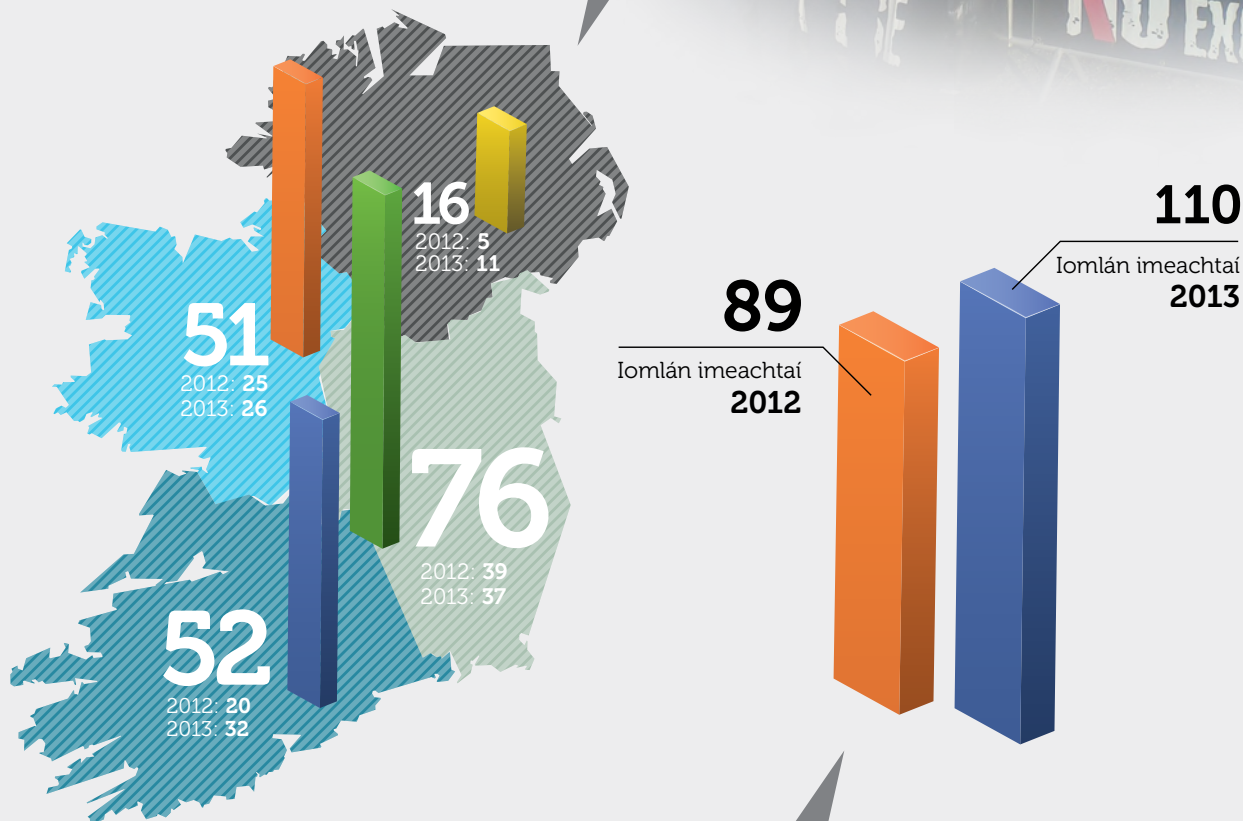
Teagmháil Idirnáisiúnta

Tá an RSA tiomanta do rannpháirtíocht i dtaighde Eorpach agus do chumas taighde um shábháilteacht ar bhóithre den chaighdeán is airde a fhorbairt laistigh den Údarás. Rinne an Roinn Taighde ionadaíocht thar ceann an RSA ag na cruinnithe seo a leanas: cruinniú bliantúil Bhord an Fhóraithe Eorpaigh d'Institiúidí Taighde um Shábháilteacht ar Bhóithre (FERSI), cruinniú bliantúil OECD – Fóram Iompair Idirnáisiúnta, an Bunachar Sonraí Idirnáisiúnta um Thrácht agus Timpistí ar Bhóithre (IRTAD), comhdháil dhébhlíantúil na Comhdhála Idirnáisiúnta um Alcól agus Drugaí i Sábháilteacht Iompair (ICADTS) agus cruinniú bliantúil PIN de chuid Chomhairle Sábháilteachta Iompair na hEorpa (ETSC).

OIDEACHAS

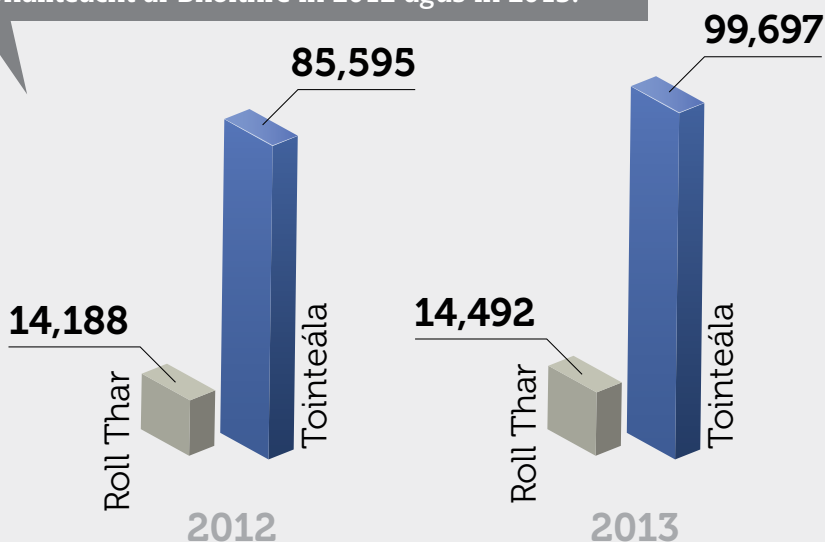
An Tointeálaí agus an tIonsamhlóir Tar-Rollta

Líon na n-imeachtaí ar thug an Tointeálaí/an tIonsamhlóir Tar-Rollta Idirghníomhach um Shábháilteacht ar Bhóithre cuairt orthu i ngach cúige in 2012 agus in 2013.

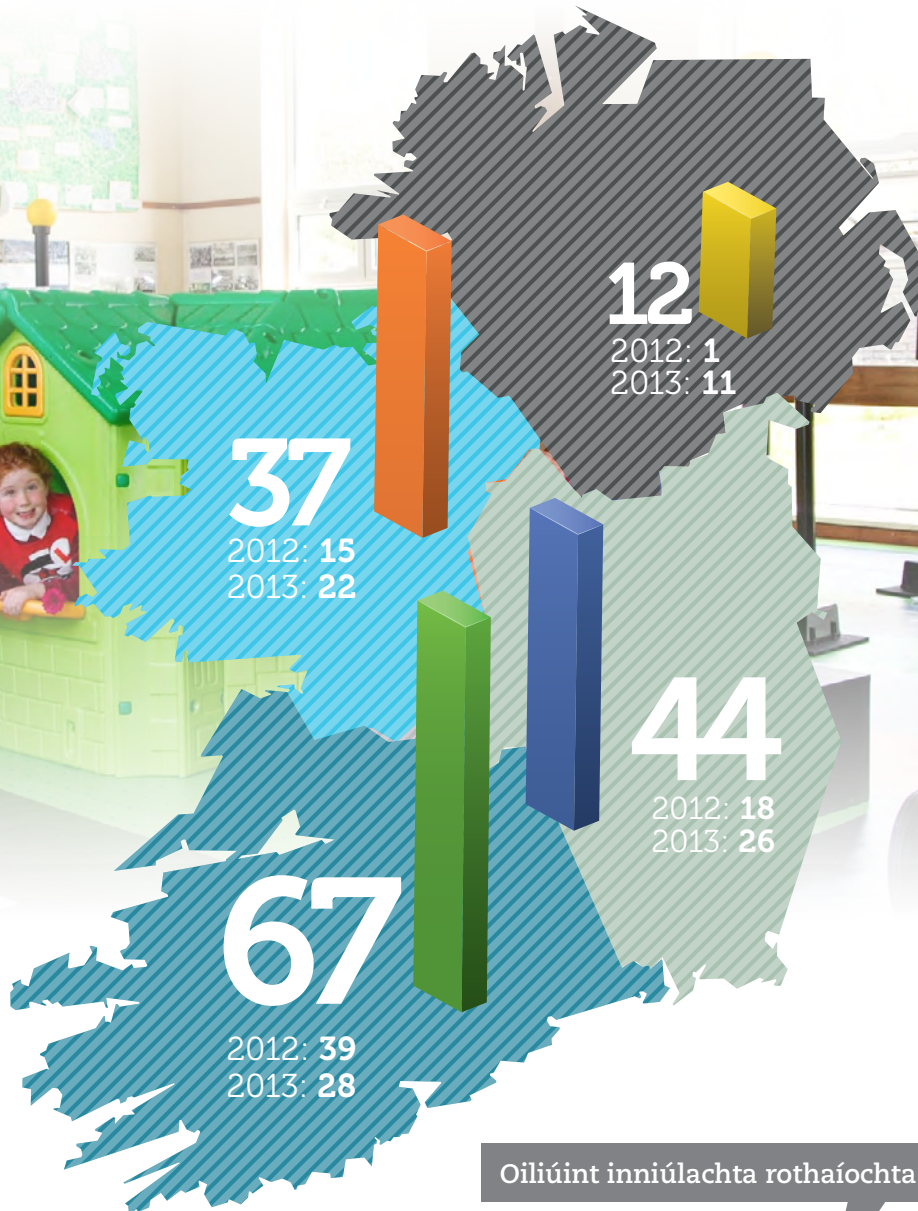
Líon na n-imeachtaí ar ar fhreastail an Tointeálaí/ an tIonsamhlóir Tar-Rollta Idirghníomhach um Shábháilteacht ar Bhóithre in 2012 agus in 2013.

Líon na gcuaríteoirí ar an Tointeálaí agus ar an tIonsamhlóir Tar-Rollta Idirghníomhach um Shábháilteacht ar Bhóithre in 2012 agus in 2013.

Bí Cliste ar an tSráid

Líon na Scoileanna (agus na réamhscoileanna) i ngach cúige a bhfuil leas bainte acu as an gclár Bí Cliste ar an tSráid go dtí seo in 2012 agus in 2013.

Oiliúint inniúlachta rothaíochta

Cláir Oiliúna

- Reáchtáladh 11 seisiún oiliúna don oiliúnóir de chuid wrecked.ie in 2013 agus ghlac 110 duine san iomlán páirt iontu.
- Reáchtáladh 12 sheisiún oiliúna don oiliúnóir mar chuid den Chlár Pobail in 2013 agus ghlac 111 duine páirt iontu.

Feachtais Scoile

Sa bhliain 2013, scaip an RSA 3,630 'Paca Sábháilteachta ar Bhóithre um Fhilleadh ar an Scoil' ar bhunscoileanna. Scaipeadh 100,000 veist shofheicthe ar naíonáin shóisearacha freisin.

Seatbelt Sheriff/Hi Glo Silver – Dáileadh Pacaí

Seachadadh pacáí Seatbelt Sheriff (Sirriam ar Chriosanna Sábhála) agus Hi Glo Silver go gach bunscoil i mí Dheireadh Fómhair. Tá Sirriam ar Chriosanna Sábhála dírithe ar leanaí i rang a haon agus déantar sirriamáí ar chriosanna sábhála de leanaí nuair a thugann siad gealltanús go gcaithfidh siad a gcrios sábhála i gcónaí agus go ndéanfaidh siad cinnte go bhfuil crios sábhála ar gach duine eile sa charr chomh maith. Cuireann Hi Glo Silver ard-infheictheacht chun cinn agus tá an clár deartha do dhaltáí i rang a dó. Gheobhaidh tuairim is 160,000 leambh san iomlán na pacáí sin agus iad ag foghlaim faoi shábháilteacht ar bhóithre. Is é a bheidh sna pacáí ná suaithentais, treoracha do mhúinteoirí agus teastais do na páistí, póstaer agus bandaí muinchille sofheicthe.

Gheobhaidh
160,000

duine pacáí Seatbelt Sheriff
/Hi Glo Silver

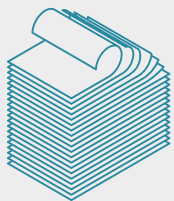
Léacht Acadúil ADI

D'óstáil an tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre Léacht Bhliantúil ar Shábháilteacht ar Bhóithre Dé Luain an 7 Deireadh Fómhair i gColáiste Ríoga Lianna na hÉireann, a bhí dírithe go sonrach ar Theagascóirí Tiomána Formheasta (ADIInna). Ba é 'Tacú le Tiománaithe Foghlama' téama na léachta agus bhí breis agus 150 Teagascóirí Tiomána Formheasta i láthair.

Tionscadal Marsantaithe

Tá seastáin taispeána na mbileog faisnéise de chuid an RSA lonnaithe in **216** láthair ar fud na tíre.

DÁILEADH
NÍOS MÓ NÁ

236,000

BILEOG

Tá seastáin
taispeána na
mbileog faisnéise
de chuid an RSA
lonnaithe in

216

láthair ar fud
na tíre

Seó Bóthair 'Check it Fits'

Sa bhliain 2013, tugadh cuairt ar **26** láthair agus seiceáladh **1,500** suíochán gluaisteáin do leanaí.

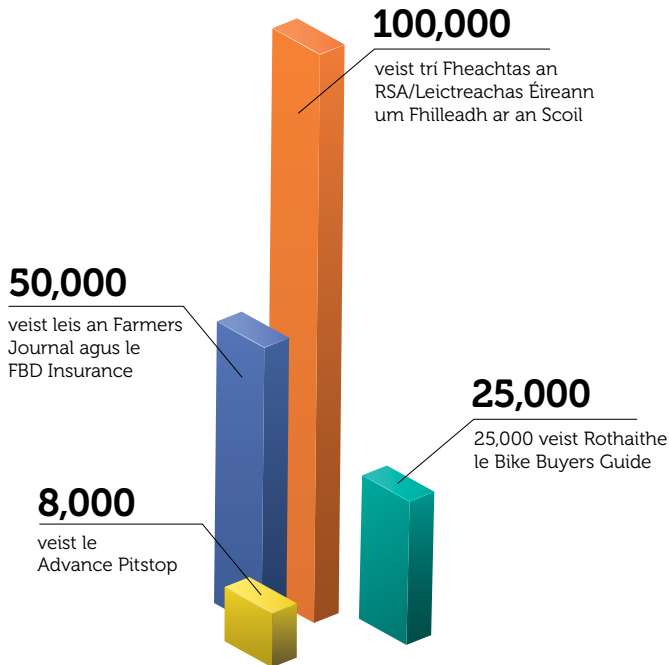
Tionscnaimh / Imeachtaí

Thug an RSA a Thoinnteálaí Idirghníomhach um Shábháilteacht ar Bhóithre leis go Comórtas Treabhdóireachta 2013, áit a raibh de bheis ar **189,000** duine i láthair.

Tabhartais in Aisce Earraí Sofheicthe

Sa bhliain 2013, chuaigh an RSA i gcomhpháirtíocht le roinnt eagraíochtaí le hearraí sofheicthe a dháileadh saor in aisce.

Tionscnaimh eile

2,000 líon na veisteanna sofheicthe a dáileadh le haghaidh shiúlóid trí lá Chaisleán an Bharraigh

60,000 líon na mbandaí muinchille a dáileadh mar chuid den fheachtas Seatbelt Sheriff/Hi Glo Silver

BREIS AGUS 20,000 líon na mbandaí muinchille do dhaoine fásta a tugadh don phobal ónár dtointeálaí idirghníomhach ar fud na tíre agus tríd an nGarda Síochána

40,000 líon na veisteanna do leanaí a dáileadh le haghaidh Lá Bíp Bíp

líon na mbandaí muinchille a dáileadh le haghaidh Mhionmharatón Flora trí Mharatón Bhaile Átha Cliath **5,000** líon na míreanna sofheicthe a dáileadh trí USI le haghaidh mic léinn tríú leibhéal

3,000 líon na mbandaí muinchille a dáileadh trí Mhionmharatón na mBan, Luimneach
líon na míreanna sofheicthe a dáileadh ar Phobal Órán Mór le haghaidh 'Bos Ard do Lá na nÉadaí Sofheicthe'

3,000 líon na mbeannóg sofheicthe a dáileadh trí Mharatón Acla

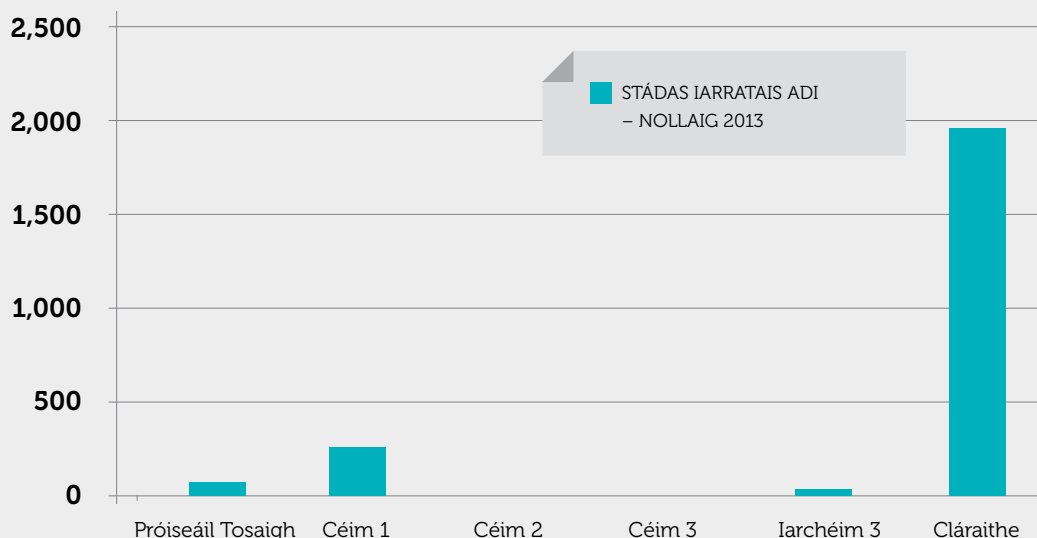
2,000 líon na veisteanna sofheicthe agus málaí sreangán sofheicthe a dáileadh ag rith 10K Ghleann na Bóinne
10,000 líon na veisteanna a dáileadh trí RITH

TEAGASC TIOMÁNA FORMHEASTA (AONAD ADI)

Amhail an 31 Nollaig 2013, bhí 1,956 Teagascóir Tiomána Formheasta (ADI) ag obair sa tionscal.

Approved Driving Instructor

BUNOILIÚINT TOSAIGH (IBT) – GLUAISROTHAIR

An cúrsa oiliúna éigeantach ina dteagasctar bunscileanna gluaisrothaíochta do ghluaisrothaithe foghlama is ea Bunoiúint Tosaigh (IBT). Tá an cúrsa mar chuid de scéim an RSA um Cheadúnú Tiomána Forchéimnitheach (GDL) agus is é is aidhm dó feabhas a chur ar shábháilteacht ar bhóithre. Cúrsa 16 huairé is ea an IBT Bhunúsach agus cuirtear ar fáil í i gceithre mhodúl ar leith, ceann i ndiaidh a chéile.

Mhéadaigh líon na n-ionad oiliúna formheasta do bhunoiliúint tosaigh go **72** ceann

agus tá **134** teagascóir gluaisrothair formheasta ann anois

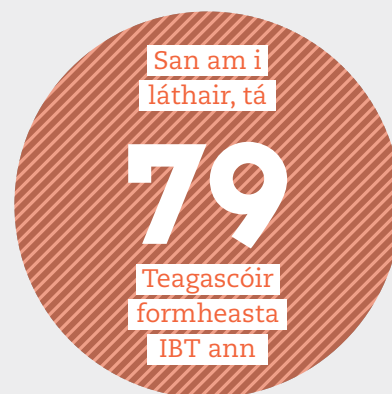
OILIÚINT RIACHTANACH DO THIOMÁNAITHE (EDT)

Ó thabhairt isteach na gceachtanna, tá níos mó ná **750,000**

Ceacht oiliúna riachtanaí do thiománaithe tugtha do bhreis agus **80,000** tiománaí foghlama.

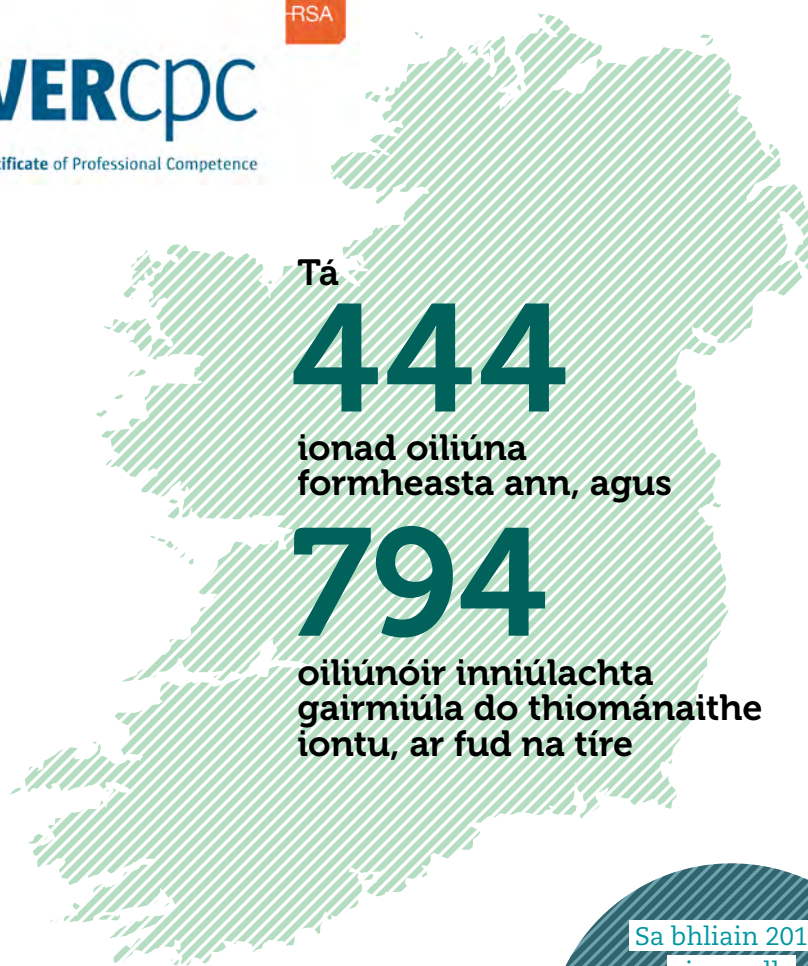
San am i láthair, tá níos mó ná **1,856** teagascóir tiomána formheasta ag tabhairt ceachtanna oiliúna riachtanaí do thiománaithe ar fud na tíre.

Cuireadh **326,000** ceacht oiliúna riachtanaí do thiománaithe i gcrích le linn 2013

Deimhniú ar Inniúlacht Ghairmiúil Tiománaithe (CPC Tiománaithe)

Tá dualgas ar gach tiománaí bus agus trucaile (daoine arb í an tiomáint an tslí bheatha atá acu) an cháilíocht CPC Tiománaithe atá acu a choinneáil trí oiliúint thréimhsiúil aon lae a chur i gcrích gach bliain.

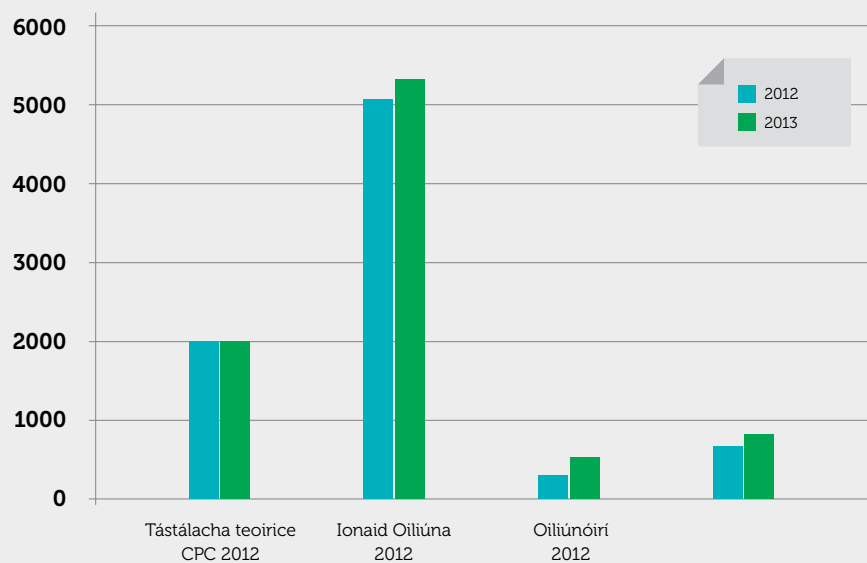
300,000

lá oiliúna (suas go deireadh mhí na Nollag 2013) curtha i gcrích ó tugadh isteach an deimhniú ar inniúlacht ghairmiúil tiománaithe, agus thart ar

89,000

lá oiliúna curtha i gcrích in 2013.

RIALACHA AN BHÓTHAIR

Ag teacht sna sála ar athbhreithniú suntasach ar Rialacha an Bóthair, eisíodh Leagan 4 i mí an Mheithimh 2013. Is mó an foilseachán sin ná leaganacha roimhe de bharr reachtaíocht agus faisnéis nua a bhaineann le hábhair éagsúla.

CAIGHDEÁIN FEITHICLÍ AGUS FORFHEIDHMIÚ

Cuimsíonn Stiúirthóireacht an RSA um Chaighdeáin Feithiclí agus Forfheidhmiú an Rannóg um Thástáil Feithiclí Tráchtála agus an Rannóg um Fhorfheidhmiú, atá lonnaithe i mBaile Locha Riach, agus an Rannóg um Chaighdeáin Feithiclí, atá lonnaithe i mBéal an Átha. Cuimsíonn an Stiúirthóireacht um Chaighdeáin agus Forfheidhmiú na príomhréimsí agus feidhmeanna seo a leanas:

- Cineálcheadú agus rialúchán feithiclí nua nó cur i seirbhís feithiclí agus rialúchán feithiclí in úsáid ar ár bhóithre;
- Reachtaíocht AE agus náisiúnta a bhaineann le hiompar ar bhóithre a fhorfheidhmiú i dtaobh tacagraf, rialacha tiománaithe, an Treoir ar Am Oibre agus ceadúnú oibreoírí tarlú bóthair agus paisinéirí;
- Maoirsiú a dhéanamh ar an gcóras um Ródacmhainneacht Feithiclí Tráchtála chun caighdeán agus sláine na scéime a chinntiú agus chun cuidiú leis an nGarda Síochána nuair atá seiceálacha i gcomhair ródacmhainneacht á ndéanamh ar fheithiclí tráchtála ar thaobh an bhóthair;
- Clár leathan um Ródacmhainneacht Feithiclí Tráchtála a chur chun feidhme, rud a bhrúfaidh ‘athrú céime’ chun cinn i gcaighdeáin ródacmhainneacht feithiclí tráchtála a oibrítear ar bhóithre na hÉireann;
- An tSeirbhís Náisiúnta Tástála Carranna a riar agus monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht an chonraitheora thar ceann an Stáit;
- An Scéim um Eisiúint Cártaí Tacagraif Dhigitigh a riar thar ceann an Stáit
- An tseirbhís tástála feithiclí ADR (iompar earraí contúirteacha) a riar.

Is é aidhm fhoriomlán na Stiúirthóireachta ná a chinntiú go bhfuil caighdeáin feithiclí agus nósanna imeachta tástála na hÉireann ar aon dul le dea-chleachtas, go gcomhlíonann oibreoírí agus tiománaithe feithiclí tráchtála na dualgais atá orthu feithiclí tráchtála a úsáid agus a fheidhmiú go sábháilte agus go gcuireann obair na Stiúirthóireachta leis an RSA a bheith ina údarás aitheanta éifeachtach ó thaobh sábháilteachta ar bhóithre de.

Buaicphointí ó 2013

1. Le linn Uachtaránacht na hÉireann ar an gComhairle Eorpach sa chéad leath de 2013, rinne an RSA cathaoirleacht ar Ghrúpa Oibre na Comhairle ar chaighdeáin theicniúla mótarfheithiclí d'fhonn tograí a aontú chun torann feithiclí a laghdú.
2. Rinne ionadaithe ón RSA cathaoirleacht ar chruinnithe stiúrtha agus iomlánacha de chuid Euro Contrôle Route (ECR) agus rinne siad ionadaíocht don ECR ag cruinnithe de chuid Pharlaimint na hEorpa. Chomh maith leis sin, d'eagraigh siad mór-chomhdháil idirnáisiúnta ar 'Forfheidhmiú Éifeachtach Éifeachtúil nuair atá Géarchéim Airgeadais i Réim' thar ceann ECR i mí an Mheithimh 2013 ag an Ospidéal Ríoga, Cill Mhaighneann.
3. Ghlac an RSA le freagracht as tástáil feithiclí tráchtála ó na hÚdaráis Áitiúla an 27 Márta 2013
4. Chuir an RSA cur chuige caighdeánaithe chun feidhme i leith maoirseacht a dhéanamh ar an gcóras tástála feithiclí tráchtála
5. Glacadh le rialacháin nua maidir le cothabháil agus le deisiú feithiclí tráchtála
6. Chuir an RSA tús le cigireachtaí a dhéanamh ar áitreabh oibreoirí maidir le cleachtais agus le córais cothabhála
7. Tháinig méadú faoi dhó ar líon na gcigireachtaí a rinne an RSA agus an Garda Síochána ar ródacmhainneacht feithiclí ar thaobh an bhóthair
8. Chuir an RSA an Córas um Fhaisnéis Feithiclí Tráchtála (CoVIS), ar lárchóras TFC é, i bhfeidhm. Tá an Córas ar an mbunchloch do roinnt athruithe tábhachtacha athchóirithe a chumasú

Agus riocht níos fearr ar fheithiclí cláraithe in Éirinn agus béim níos mó á cur ar fheithiclí idirnáisiúnta in Éirinn trí ghníomhaíocht forfheidhmithe, tá an RSA ag súil go n-imreofar tionchar dearfach ar shábháilteacht ar bhóithre dá bharr. Ba cheart go gcaibródh flít feithiclí tráchtála ar ardchaighdeán le sábháilteacht ar bhóithre a fheabhsú, le brú tráchta a laghdú, le hiomaíocht chóir a chinntiú, le feacht níos fearr a fhorbairt ar shaincheisteanna sábháilteachta ar bhóithre agus leis an gcultúr sábháilteachta a fheabhsú laistigh den tionscal iompair.

Tástáil Feithiclí Tráchtála 2013

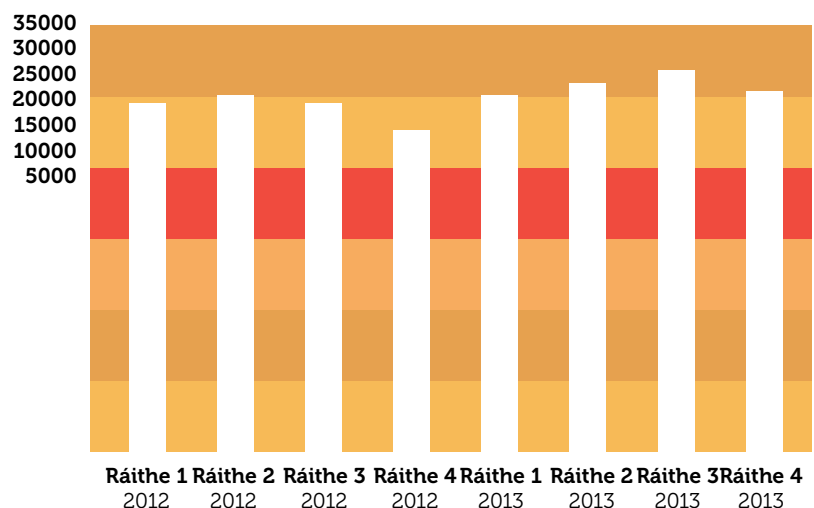

Tástáil Ródacmhainneachta um Fheithiclí Tráchtála
Commercial Vehicle Roadworthiness Testing

Tástáladh 122,230 Feithicil Tráchtála Throm (HCV) agus 418,801 Feithicil Tráchtála Éadrom (LCV) sa bhliain 2013.

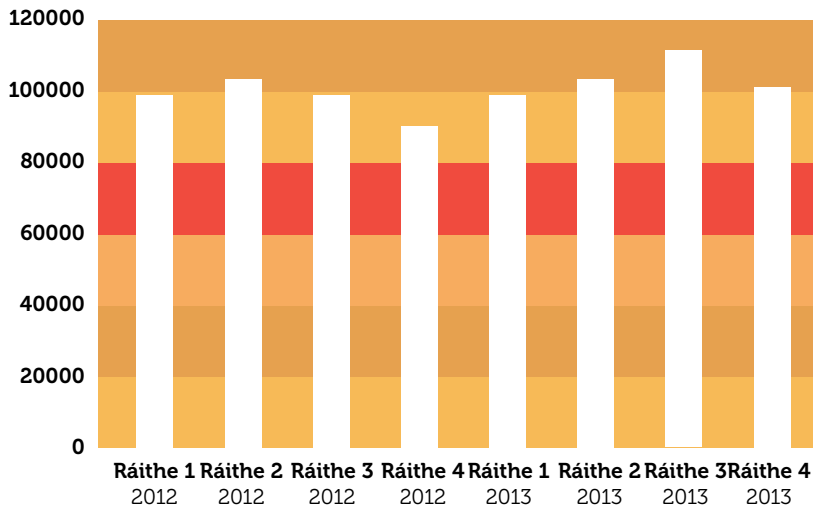
HCV - Líon na dTástálacha 2012-2013

Líon na dtástálacha a rinneadh.

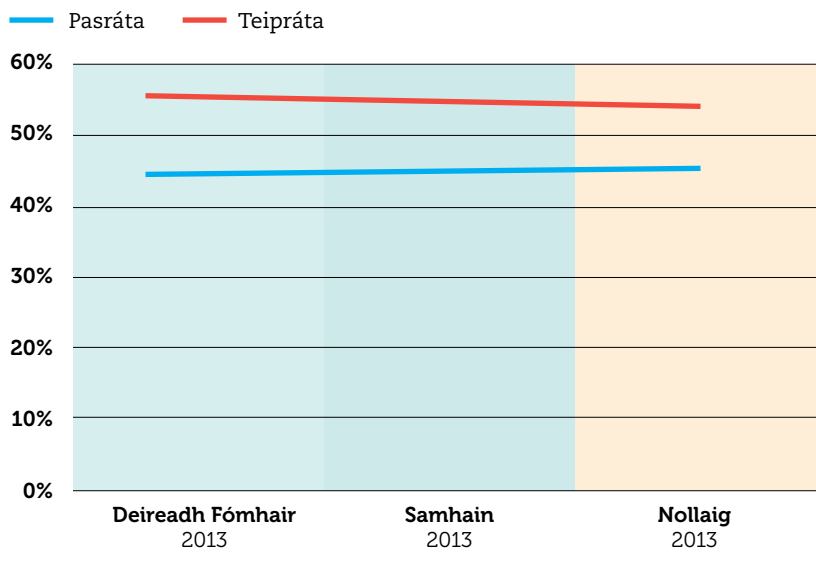

LCV - Líon na dTástálacha 2012-2013

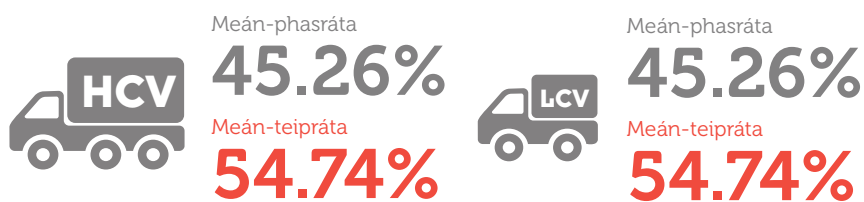
Líon na dtástálacha a rinneadh.

HCV - Tástáil iomlán - Pasrátaí / Teiprátaí - Deireadh Fómhair/Nollaig 2013

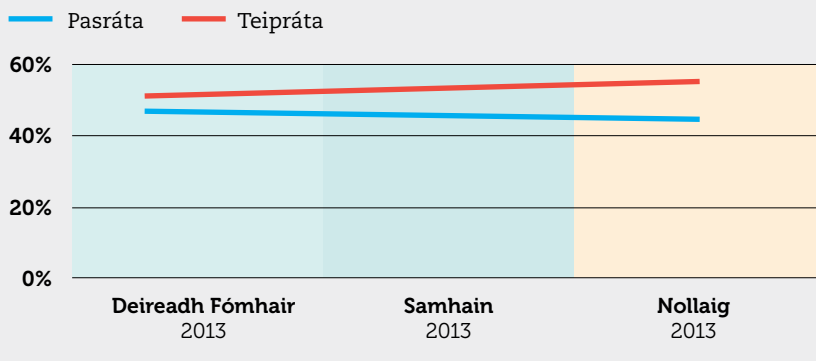

Bhíothas in ann na pasrátaí agus na teiprátaí d'fheithiclí tráchtála a ndearnadh tástáil iomlán orthu (seachas torthaí ó atástálacha) a bhrath ó mhí Dheireadh Fómhair 2013 de bharr theacht isteach an Chórais CoVIS.

Bailíodh na sonraí sin le linn na trí mhí dheiridh de 2013.

LCV - Tástáil iomlán - Pasrátaí / Teiprátaí - Deireadh Fómhair/Nollaig 2013

Sa bhliain 2013, rinne an RSA 1,505 cigireacht ar ionaid Tástála Feithiclí Tráchtála chun athbhreithniú a dhéanamh ar chomhlíonadh ceanglas a bhaineann le háitreabh agus le trealamh, le caighdeán ionaid tástála feithiclí tráchtála agus le comhsheasmhacht na tástála. Tugadh faoi 355 tástáil bhreathnaithe ar thástálaithe agus faoi 182 tástáil neamhspleách chun a chinntiú go raibh an tástáil á déanamh de réir nósanna imeachta agus ceanglas.

Le linn na bliana 2013, thionscain an RSA bearta araíonachta in aghaidh ionaid tástála nuair ba chúig, rud a bhain le fógraí treoraithe a eisiúint agus leis an ionad tástála a chur ar fionraí.

D'eisigh an RSA 48 fógra treoraithe d'Ionaid Tástála Feithiclí Tráchtála ar aimsíodh go raibh siad ag sárú ceanglais shonracha i dtaca leis an áitreabh agus leis an trealamh a bhí á n-úsáid le haghaidh tástála.

RÓDACMHAINNEACHT FEITHICLÍ TRÁCHTÁLA A FHORFHEIDHMIÚ AR THAOBH AN BHÓTHAIR AGUS AG ÁITREABH OIBREOIRÍ

Forbhreathnú ar an nGníomhaíocht ar tugadh fúithi chun tacú le comhlíonadh i measc feithiclí tráchtála agus tiománaithe in 2013

Sa bhliain 2013, chomhaontaigh an RSA agus an Garda Síochána comhstraitéis um fhorfheidhmiú ar thaobh an bhóthair go dtí an bhliain 2019, straitéis atá ar aon dul le Straitéis an Rialtais um Shábháilteacht ar Bhóithre. Rinneadh mionphlean bliantúil um oibríochtaí ar thaobh an bhóthair a chomhaontú freisin maidir leis an íoslíon feithiclí a ndéanfaí imscrúdú orthu ag na seicphointí ar thaobh an bhóthair i ngach contae. Chomh maith leis sin, rinne an Garda Síochána agus an RSA tástáil rathúil ar fheidhm láraithe sceidealaithe do sheiceálacha ar thaobh an bhóthair le trí cinn de shé réigiún an Gharda Síochána.

In 2013, ghlac Cigirí Feithiclí an RSA páirt i **1,616 seicphointe ar thaobh an bhóthair** leis an nGarda Síochána.

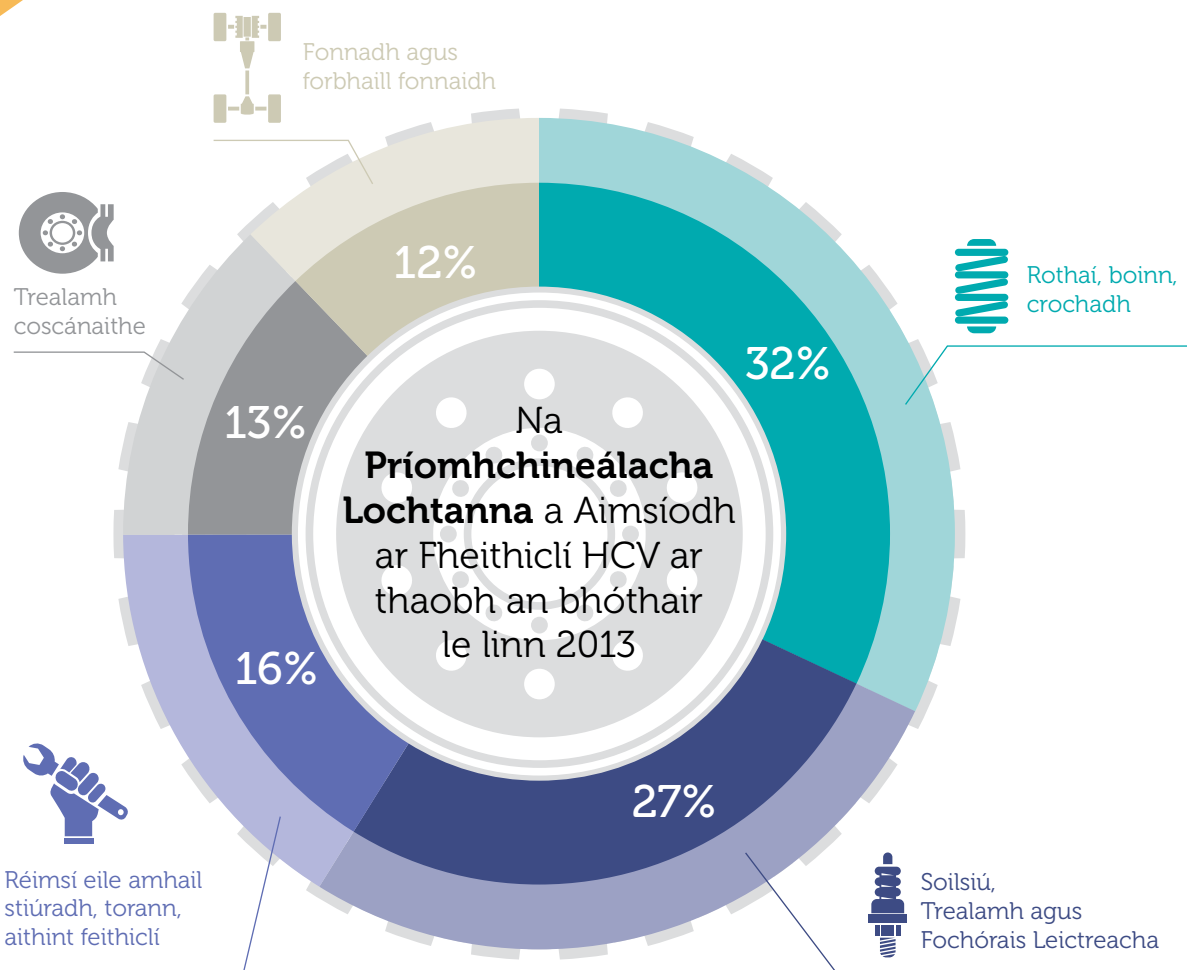
Is ionann é sin agus **méadú 54% ar an bhfigiúr do 2012.**

Tháinig méadú faoi dhó, beagnach, go 14,269 feithicil ar líon

na seiceálacha i gcomhair ródacmhainneachta, i gcomparáid leis an bhfigiúr do 2012. Fuarthas amach sna seiceálacha sin go raibh

lochtanna ar **7,961 feithicil, nó 56.5% díobh.**

Bhí lochtanna contúirteacha ar **521 feithicil** san iomlán, a thug údar le gníomh láithreach amhail gaibhniú, deisiú ar an láthair nó tástáil nua.

Is é atá sna pictiúir thíos ná samplaí de roinnt de na lochtanna ba thromchúisí agus ba scáfaire a d'aimsigh Cigirí Feithicilí an RSA ar thaobh an bhóthair le linn 2013.

Cuireadh béim sa chomhstraitéis um fhorfheidhmiú ar thaobh an bhóthair 2013 ar ródacmhainneacht busanna scoile a sheiceáil.

31%

céatadán na lochtanna busanna scoile a sainmhíníodh mar lochtanna móra nó contúirteacha.

Sna cásanna sin, bhí gá le haire láithreach a thabhairt don bhus agus cuireadh cosc air leanúint ar aghaidh lena thuras.

Rinneadh imscrúdú ar ródacmhainneacht

881 bus scoile

san iomlán in 2013.

64%

céatadán na mbusanna sin ar aimsíodh go raibh **locht de chineál éigin** orthu.

Seiceálacha ar Oibreoirí: Dualgais nua chothabhála agus deisithe

Sa bhliain 2013, cuireadh dualgas nua ar oibreoirí agus ar úinéirí Feithiclí Tráchtála Troma córais deisithe agus chothabhála a bheith i bhfeidhm acu. Thosaigh an RSA ag tabhairt faoi chigireachtaí ar áitreabh chun athbhreithniú a dhéanamh ar chórais chothabhála, ar thaifid chothabhála agus ar nósanna imeachta cothabhála. De chineál comhairleach agus oideachasúil a bhí na cuairteanna tosaigh, agus é mar aidhm leo tacaíocht a thabhairt d'oibreoirí a ndualgais a thuiscint agus a chomhlíonadh. Tugadh faoi 689 cigireacht ar áitreabh in 2013.

Uaireanta tiománaithe agus tacagraif, lena n-áirítear ceadúnú oibreoirí, a fhorfheidhmiú

Is iad Oifigigh Iompair an RSA a dhéanann na rialacháin i dtaobh uaireanta tiománaithe, tacagraif agus ceadúnú oibreoirí a fhorfheidhmiú ar thaobh an bhóthair agus ag áitreabh oibreoirí. Braitheadh 9,876 sárú ar na rialacháin le linn cigireachtaí a rinneadh in 2013.

Gníomhaíochtaí Forfheidhmithe ar Thaobh an Bhóthair

Le linn na bliana 2013, ghlac Oifigigh Iompair an RSA páirt in 813 seiceáil ar thaobh an bhóthair agus rinne siad imscrúdú ar thaifeadtaí ama tiomána i gcás 4,048 tiománaí. Glacadh páirt i 631 seiceáil agus rinneadh imscrúdú ar thaifeadtaí 3,504 tiománaí in 2012.

Seiceálacha ar Áitreabh Oibreoirí

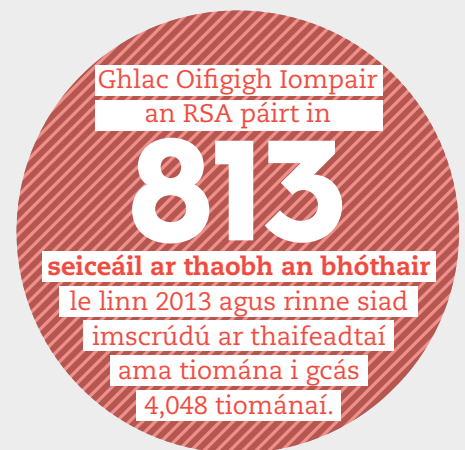
Rinneadh 528 cigireacht ar áitreabh oibreoirí anuraidh i gcomparáid le 625 cigireacht in 2012. Le linn na bliana 2013, sheiceáil Oifigigh Iompair beagnach 4,000 tiománaí ag na cigireachtaí sin agus rinne siad anailís ar thart ar 280,000 taifead. Seiceáladh 4,617 tiománaí agus rinneadh anailís ar 482,618 taifead in 2012.

Rath an RSA sa Chúirt 2013

D'éirigh leis an Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre 120 cás a ionchúiseamh i gCúirteanna Dúiche le linn 2013 (i gcomparáid le 221 cás in 2012). Ba le sárúithe ar rialacha i dtaobh uaireanta tiománaithe, tacagraif agus ceadúnú oibreoirí a bhain formhór na gcásanna a ionchúisíodh sa Chúirt. Bhí méadú 15% ar líon na ráiteas le haghaidh ionchúisimh a cuireadh isteach de bharr cigireachtaí ar thaobh an bhóthair agus cigireachtaí ar áitreabh oibreoirí, agus 355 ráiteas á gcur isteach ag Oifigigh Iompair sa bhliain 2013 i gcomparáid le 309 ceann sa bhliain 2012.

Is ar shuíomh Gréasáin an RSA ag www.rsa.ie/prosecutions a fhoilsítear na torthaí ó chásanna an RSA.

Ábhar imní go fóill is ea leibhéal na bponós a bhíonn á bhforchur ag an gCúirt de bharr cionta tromchúiseacha sábháilteachta ar bhóithre ag feithiclí tráchtála, ach aithnítear gur faoin gCúirt sin amháin a bhíonn sé an cinneadh a dhéanamh. Pionós ísle a fhorchuirtear ar chiontóirí de bharr neamhaird neamhnaireach a thabhairt ar na rialacha, ní spreagann siad comhlíonadh agus cuireann siad pionós orthu siúd a chomhlíonann na rialacha trí iad a chur faoi mhíbhuntáiste iomaíoch.

Do chuid dualgas a thuiscint

D'fhoilsigh an RSA raon faisnéise agus ábhar treorach chun cabhrú le hoibreoírí na dualgais dhlíthiúla éagsúla atá orthu a chomhlíonadh. Chun eolas a thabhairt faoi na hathchóirithe CVR, d'eagraigh an RSA sraith fógraí raidió, d'fhoilsigh sé fógraí sna nuachtáin náisiúnta, chuir sé nuachtlitir le chéile do na hoibreoírí agus d'fhorbair sé físeáin oideachasúla atá ar fáil ar Chainéal an RSA ar YouTube. Tá an t-ábhar comhairleach agus treorach ar fad ar fáil ar www.CVRT.ie. Scaiptear faisnéis ag seicphointí ar thaobh an bhóthair, ag cúrsaí CPC Tiománaithe, ag seimneáir agus trí ionaid eile. Foilsíonn an RSA ailt freisin in irisí trádála ar nós Fleet Magazine. Bíonn teagmháil leanúnach ann idir an RSA agus na cumainn éagsúla ionadaíochá maidir le saincheisteanna agus le malartú faisnéise. Creideann an RSA go mbaineann ríthábhacht leis na hidirghníomhartha sin maidir le feabhas a chur ar thuiscint, le haghaidh a thabhairt ar ábhair imní agus le comhlíonadh a fheabhsú.

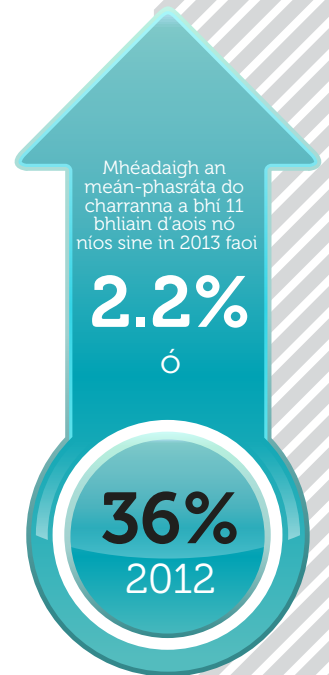
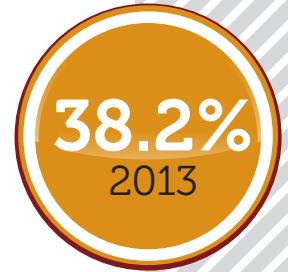
NCTS

Rud éigeantach i ngach Ballstát den Chomhphobal Eorpach, de réir Threoir 2009/40/CE agus Threoir 2010/48/AE, is ea tástáil thréimhsiúil a dhéanamh ar ródacmhainneacht carranna paisinéirí. Cuirtear an tSeirbhís Náisiúnta Tástála Carranna (NCTS) ar fáil i 47 ionad tástála ar fud na tíre agus fostaíonn sí thart ar 650 ball foirne.

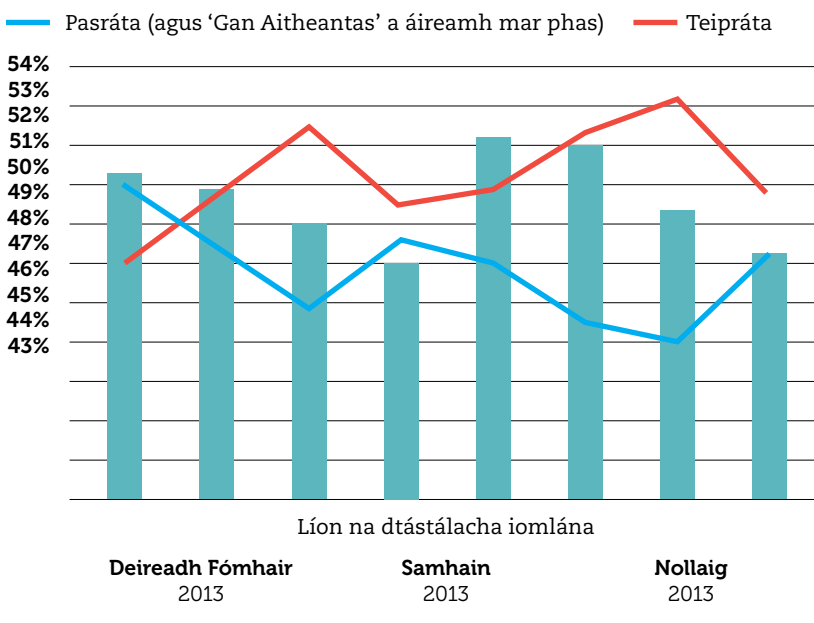
Beart coisctheach tábhachtach ó thaobh sábháilteachta ar bhóithre de is ea tástáil i gcomhair ródacmhainneachta. Cinntíonn sí gur in ord agus in inneall atá na feithiclí, go háirithe feithiclí níos sine, a úsáidtear ar ár mbóithre. Tá an Tástáil Náisiúnta Carranna (NCT) in Éirinn i bhfeidhm le 14 bliana anuas agus is rud éigeantach í i gcás carranna atá os cionn ceithre bliana d'aois. Is é an príomhaidhm atá léi ná feabhas a chur ar shábháilteacht ar bhóithre agus cur le cosaint chomhshaoil trí mheasúnú neamhspleách ar ródacmhainneacht agus ar leibhéal astaíochtaí carranna a chur ar fáil go tráthrialta le linn a saolré. Toisc go bhfuil meánaos an fhlít carranna tar éis méadú go 8.4 bliain, tá an NCT níos tábhachtaí ná riamh.

Tháinig méadú 2.2% go 38.2% ar an meán-phasráta do charranna a bhí 11 bhliain déag d'aois nó níos sine in 2013. Ba é 36% an meán-phasráta in 2012. Thar na blianta 2012 agus 2013, tháinig méadú 9.2% ar an bphasráta d'fheithiclí san aoisghrúpa sin. Ós rud é gur tástáladh na feithiclí sin tar éis bliana, agus ní tar éis dhá bhliain, tugann an méid sin le fios go láidir go bhfuil feabhas tagtha ar an meán ar ródacmhainneacht na bhfeithiclí sin, de réir pasrátaí, ó theacht isteach na tástála bliantúla i mí Iúil 2011.

I gcomparáid leis an bhfigiúr do 2012, ní raibh aon athrú suntasach in 2013 ar an bphasráta d'fheithiclí atá faoi bhun 10 mbliana d'aois. Ba é 48.1% an pasráta do 2013 ina hiomláine.

Pasrátaí agus teiprátaí agus líon na dtástálacha 2012-2013

309,434

Líon na dtástálacha iomlána a rinneadh in 2000, an chéad bhliain ina raibh an Tástáil Náisiúnta Carranna i bhfeidhm

1,170,889

Rinneadh an líon is airde tástálacha i stair na Tástála Náisiúnta Carranna in 2013

Pasráta na dtástálacha iomlána vs Pasráta na n-atástálacha

	Pasráta na dtástálacha iomlána	Pasráta na n-atástálacha
2008	51.9%	86.8%
2009	51.5%	90.7%
2010	51.7%	90.6%
2011	50.5%	90.5%
2012	48.3%	90.5%
2013	46.6%	90.5%

Tá líon na dteipeanna faoi gach ceann de na **cúig príomhchúis le teipeanna** leagtha amach anseo.

Seiceálacha Comhsheasmhachta

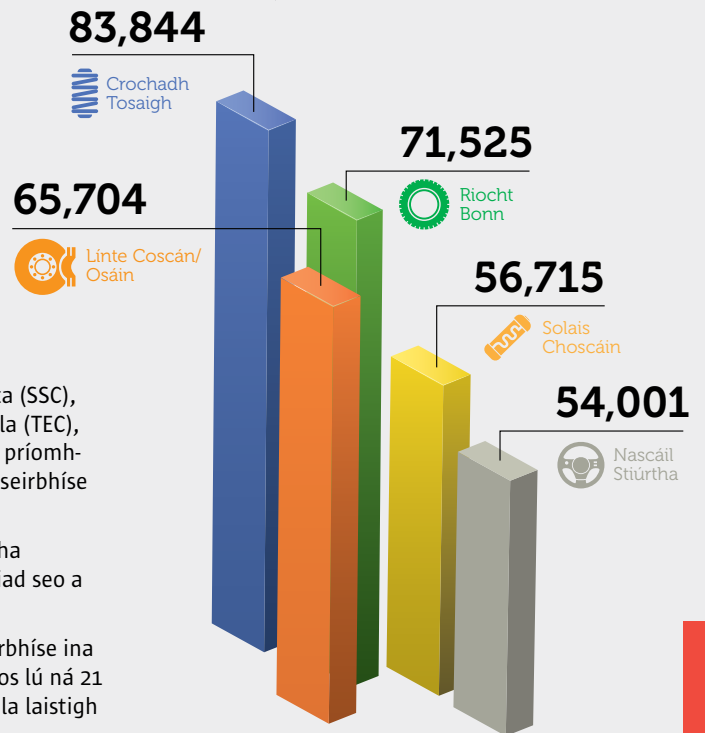
Tugtar faoi thástálacha comhsheasmhachta ceithre huairé in aghaidh na bliana. Déantar iad trí fheithicil amháin a thástáil ar gach ceann de na 99 lána tástála sna 47 ionad NCT. Cinntíonn sé sin go mbíonn torthaí trealaimh comhsheasmhach le chéile agus go dtagann siad faoi lamhátais is inghlactha ionas gur féidir leis an RSA agus leis an bpobal a bheith muiníneach gurb ionann caighdeáin an trealaimh thástála do gach ionad. Breathnaíonn an TEC ar shraith amháin seiceálacha comhsheasmhachta ar a laghad gach bliain.

Monatóireacht ar an NCTS

Agus cúnamh á fháil aige ón gConraitheoir Seirbhísí Maoirseachta (SSC), ó PricewaterhouseCoopers, agus ó Chonraitheoir Gnéithe Teicniúla (TEC), AA Ireland Ltd, déanann an RSA monatóireacht ar chomhlíonadh príomh-mhéadrach feidhmíochta agus ar chomhlíonadh comhaontuithe seirbhíse chonraitheoir an NCTS.

Ní mór do chonraitheoir an NCTS roinnt caighdeáin thábhachtacha feidhmíochta a chomhlíonadh ar bhonn ráithiúil, lena n-áirítear iad seo a leanas:

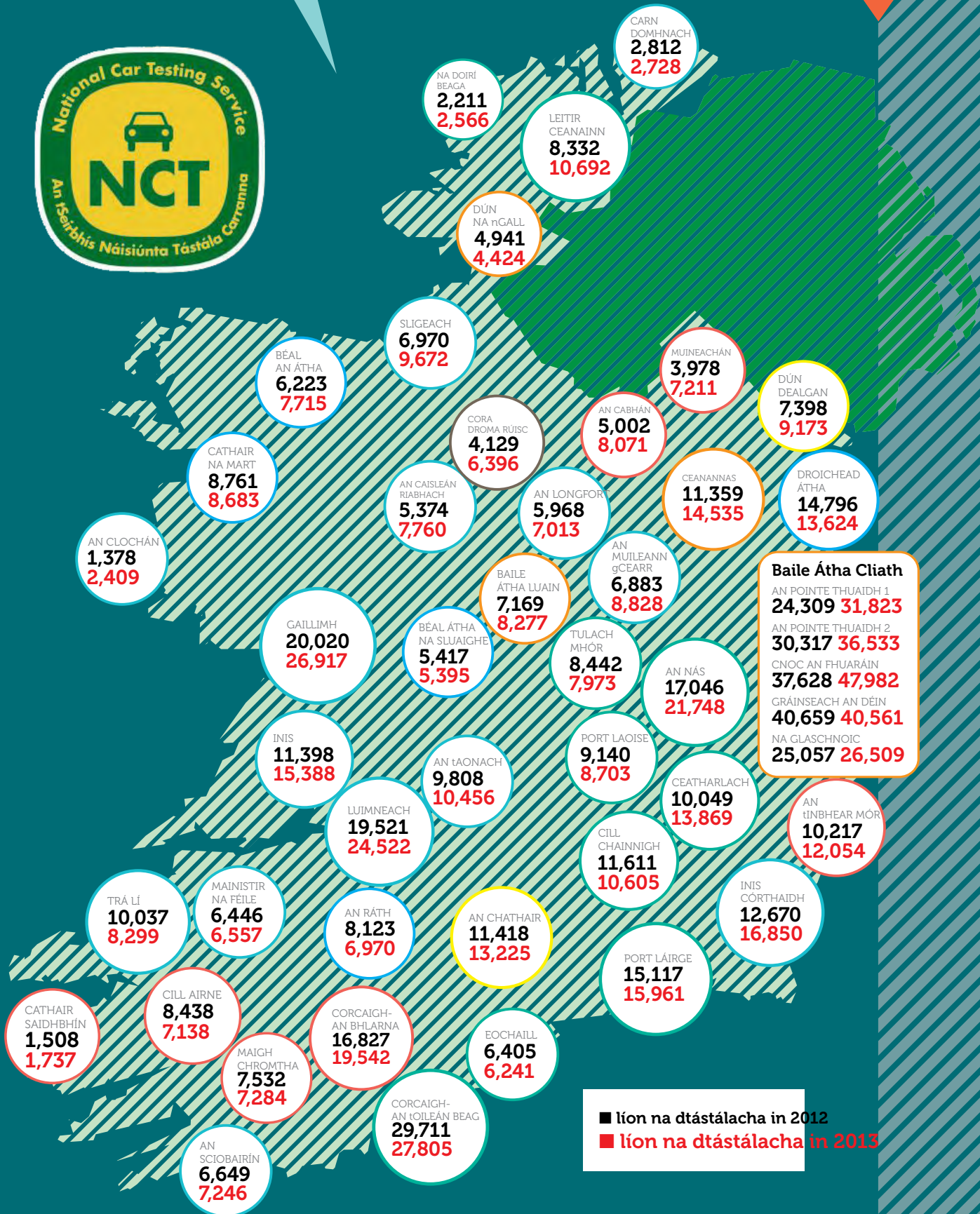
- Ní mór an meánam feithimh ar áirithint tástála ar fud na seirbhíse ina hiomláine a bheith níos lú ná 14 lá agus ní mór é a bheith níos lú ná 21 lá in ionaid tástála aonair. Sa chás nach dtugtar coinne tástála laistigh de 28 lá, ní mór an tástáil sin a chur ar fáil saor in aisce.
- Ní mór fógra a thabhairt do 80% d'úinéirí gur gá a gcaranna a thástáil 4-6 seachtaine roimh dháta dlíthe na tástála.
- Ní mór 99% de thorthaí tástála a dheimhniú mar thorthaí cruinne agus an tástáil á seiceáil.
- Ní mór don leibhéal sástachta custaiméirí leis an tSeirbhís Náisiúnta Tástála Carranna, de réir shainmhíniú an Innéacs Ilchodaigh Feidhmíochta do Chustaiméirí, a bheith cothrom le 80%.
- Ní mór an meáninnéacs ilchodach feidhmíochta a bhaineann le hiniúchtaí oibriúcháin na nIonad Náisiúnta Tástála Carranna a bheith cothrom le 90 faoin gcéad. Áirítear leis sin iniúchtaí ar gach gné den tseirbhís, amháil áitreabh, comharthaíocht, áiseanna, nósanna imeachta, seirbhís do chustaiméirí agus tástáil seiceálacha.

B'ionann sástacht leis an tseirbhís fhoriomlán a fuarthas ón NCTS in 2013 agus

83.5%

Líon na dtástálacha in aghaidh an ionaid in 2012 agus in 2013

■ líon na dtástálacha in 2012
■ líon na dtástálacha in 2013

An Scéim Tacagraif Dhigitigh

Tá an fhreagracht as cártaí digiteacha tacagraif a riar agus a eisiúint dílsithe san Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre. Fuarthas agus próiseáladh 17,693 iarratas ar thacagraf digiteach le linn 2013, i gcomparáid le 15,900 iarratas in 2012.

CAIGHDEÁIN FEITHICLÍ

Tá caighdeáin feithiclí ag athrú agus ag feabhsú go leanúnach de bharr forbairtí sábháilteachta, comhshaoil agus teicneolaíochta. Tá oibleagáid láidir reachtúil ann chomh maith chun caighdeáin feithiclí a rialú mar thoradh ar na hAchtanna um Thrácht ar Bhóithre na hÉireann agus ar Achtanna Rialála CE. Déanann an RSA ionadaíocht thar ceann na hÉireann ag fóraim CE agus Idirnáisiúnta agus tá sé freagrach as rannchuidiú a dhéanamh le beartas CE, agus é a fhorfheidhmiú, maidir le cineálcheadú agus cur i seirbhís feithiclí nua.

Tá an RSA freagrach chomh maith as reachtaíocht nua um thrácht ar bhóithre a mholadh d'fheithiclí atá in úsáid ar ár mbóithre.

Rinneadh na tionscail seo a leanas a chríochnú nó a thosú in 2013.

Rialacháin na gComhphobal Eorpach maidir le Mótarfheithiclí a Chineál-Cheadú (ECWVTA) – Dátaí tábhachtacha

Tá Rialacháin na gComhphobal Eorpach maidir le Mótarfheithiclí a Chineál-Cheadú (ECWVTA) agus na scéimeanna náisiúnta lena mbaineann i bhfeidhm ó mhí Aibreáin 2009. Ba le carranna amháin a bhain ECWVTA ar dtús ach, de bharr cur chun feidhme céimnithe le blianta beaga anuas, tá feithiclí eile, amhail busanna, trucaillí agus leantóirí, ar áireamh iontu anois.

- Ón 29 Aibreán 2013, tá feidhm ag cineálcheadú maidir le feithiclí tráchtála éadroma nua (Catagóir CE N1) a dhéantúsaítear i roinnt céimeanna éagsúla.
- Ón 29 Deireadh Fómhair 2013, ní mór cineálcheadú a bheith ag leantóirí 'críochnaithe' éadroma sular féidir iad a chur ar díol.
- Is gá cineálcheadú a bheith ag leantóirí troma ón 29 Deireadh Fómhair 2013 freisin.

Rialacháin Euro IV, Euro V agus Euro VI maidir le hAstaíochtaí ó Fheithiclí Tromshaothair

Agus í ina ball den Aontas Eorpach, tá dualgas ar Éirinn éifeacht a thabhairt do Rialacháin Euro maidir le hAstaíochtaí atá i dTreoir 2005/55/CE (agus na leasuithe arna ndéanamh uirthi) agus i dTreoir 595/2009 ón CE. Leagtar síos leis na rialacháin sin luachanna teorantacha d'astaíochtaí truailléan gásach agus cáithnínach agus do theimhneacht múch sceite ó innill díosail, gháis nádúrtha agus gháis pheitrliam leachtaithe (LPG).

Ón 31 Nollaig 2013, is gá deimhniú Euro VI a bheith ag gach feithicil nua ar mó a mais thagartha ná 2,610kg ionas gur féidir í a chlárú.

Aitheantas Frithpháirteach do Scéimeanna um Fheithiclí a Chineál-Cheadú

Tar éis féachaint le haitheantas frithpháirteach a fháil do scéimeanna náisiúnta um chineálcheadú leis an Ríocht Aontaithe, tháinig Meabhrán Tuisceana i bhfeidhm i mí an Mhárta 2013. Laghdaíonn an scéim aitheantais fhrithpháirtigh sin an t-ualach riaracháin agus an t-am a thógtar sula nglacfar sa Ríocht Aontaithe le feithiclí atá ceadaithe in Éirinn agus vice versa.

Chuathas i mbun Cláir Chomhairliúcháin Phoiblí do na tionscail seo a leanas in 2013

1. Modhnuithe Feithiclí tar éis iad a Chlárú
2. Boinn Pháirtchaite
3. Ceadanna Speisialta d'fheithiclí áirithe
4. Rialacháin Nua maidir le Teorainneacha Meáchain Feithiclí
5. Ceadúnú ADR

SEIRBHÍSÍ CORPARÁIDEACHA

Tá an RSA tiomanta do na caighdeáin is airde rialachais chorparáidigh a chothabháil de réir an Chóid Chleachtais do Rialachas Comhlachtaí Stáit. Sa bhliain 2013, reáchtáil Bord an RSA aon chruinniú dhéag agus reáchtáil an Coiste Iníúcháireachta Inmheánaí trí chruinniú. D'aontaigh an Coiste Iníúcháireachta Inmheánaí agus Bord an RSA Plean Iníúcháireachta Inmheánaí, rud lena gcuimsítear an bhliain 2013. Chuir Iníúcháirí Inmheánacha an RSA (Mazars) an plean i bhfeidhm agus rinne siad tuairisciú air.

Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide (ICT)

Tionscadail a soláthraíodh in 2013

1. Gabháil Leictreonach Sonraí

Déantar an tástáil tiománaithe ar fad ar Tháibléad anois agus tarchuirtear na torthaí agus na sceidil go leictreonach.

2. Comhtháthú IBT/EDT agus uasghrádú ar an gcóras ADI

3. NDLS

4. Comhtháthú leis an gcóras 'Gardaí ag úsáid na mórchóras go héifeachtach'

5. Suíomh Gréasáin nua um Shábháilteacht ar Bhóithre

6. Feidhmchlár fón póca do Chigireachtaí ar Taobh an Bhóthair

Seirbhís níos fearr do chustaiméirí

1. An custaiméir seachtrach

Feabhsuite ar an tseirbhís do chustaiméirí a sholáthraíonn an RSA. Baineadh na feabhsuithe sin amach trí na nithe seo a leanas:

- 1) Suíomh Gréasáin/micreashuíomh feabhsaithe nua (NDLS, an Straitéis um Shábháilteacht ar Bhóithre)
- 2) Rinneamar an córas bainistíochta cumarsáide a leathnú freisin chun cur ar ár gcumas ceisteanna custaiméirí a fhreagairt ar bhealach tráthúil.

Sláinte agus Sábháilteacht

38

Timpistí le linn tástálacha

2

Teagmhais ghinearálta a bhí intuairiscithe don HSA

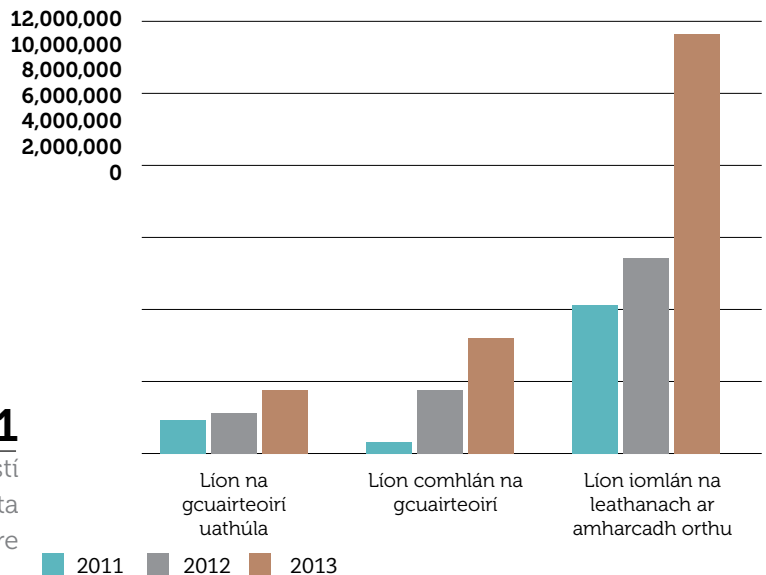
11

Timpistí ginearálta san ionad oibre

11

Timpistí le linn tástálacha a bhí intuairiscithe don HSA

Gníomhaíocht bhliantúil ar www.rsa.ie

AGUISÍN A

SLIOCHT AS RÁITIS AIRGEADAIS AN RSA

DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2013

FAISNÉIS GHINEARÁLTA	49
RÁITEAS AR FHREAGRACHTAÍ AN ÚDARÁIS	50
RÁITEAS AR RIALÚ INMHEÁNACH AIRGEADAIS	51
RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA	52
CUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS	54
CLÁR COMHARDAITHE	55
NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS	56

AN TÚDARÁS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE

FAISNÉIS GHINEARÁLTA

Seoladh an Údaráis

Páirc Ghnó Moy Valley
Primrose Hill
Bóthar Bhaile Átha Cliath
Béal an Átha
Contae Mhaigh Eo

Feidhmeannach Sinsearach

Moyagh Murdock Uas. – Príomhfheidhmeannach
An tUas. Simon Buckley – Stiúrthóir, Seirbhísí Corparáideacha
Denise Barry Uas. – Stiúrthóir, Forfheidhmiú agus Caighdeáin Feithiclí
An tUas. Declan Naughton – Stiúrthóir um Thástáil Tiománaithe
An tUas. Michael Rowland – Stiúrthóir, Sábháilteacht ar Bóithre, Taighde agus Oideachas Tiománaithe

Comhaltaí an Bhoird

An tUas. Gay Byrne – Cathaoirleach
Áine Cornally Uas.
Myra Garrett Uas.
An tUas. Aaron MacHale
An tUas. Eddie Rock
An tUas. Ronan Melvin
Áine Carroll Uas.
An tUas. Sean Finan
Aideen Carberry Uas. (Dáta Ceapacháin 09/09/2013)
An tUas. John Mulvihill (Dáta Ceapacháin 09/10/2013)

Baincéirí

Banc na hÉireann
Sráid an Phiarsaigh
Béal an Átha
Contae Mhaigh Eo

Iniúcháirí

Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste
Caisleán Bhaile Átha Cliath
Baile Átha Cliath 2

Suíomh Gréasáin

www.rsa.ie

AN TÚDARÁS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE

RÁITEAS AR FHREAGRACHTAÍ AN ÚDARÁIS

Ceanglaítear le hAlt 29 den Acht fán Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre 2006 ar an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin cuntais a chur le chéile agus, tar éis don Bhord iad a fhaomhadh, na cuntais sin a chur faoi bhráid an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste lena n-iniúchadh.

Agus na cuntais seo á gcur le chéile, ceanglaítear ar an Údarás na nithe seo a leanas:

beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur chun feidhme go comhsheasmhach;
breithiúnais agus meastacháin atá réasúnach agus stuama a dhéanamh.

- cuntais a chur le chéile ar bhonn gnóthais leantaigh mura bhfuil sé mí-oiriúnach talamh slán a dhéanamh de go leanfaidh an tÚdarás orthu i mbun feidhme.

aon imeachtaí ábhartha ó chaighdeáin chuntasaíochta infheidhmithe a nochtadh agus a mhíniú.

Tá an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin freagrach as leabhair chúí chuntasaíochta a choimeád, ina nochtar, le cruinneas réasúnta, a staid airgeadais ag tráth ar bith agus a chabhraíonn lena chinntiú go gcloíonn na cuntais le Ceanglais Reachtúla. Tá an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin freagrach chomh maith as cosaint shócmhainní an Údaráis agus as bearta réasúnta a dhéanamh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

AN TÚDARÁS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE

RÁITEAS AR RIALÚ INMHEÁNACH AIRGEADAIS

Ar son an Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre, tugaim aird ar fhreagrachtaí an Údarás a chinntiú go gcothaítear agus go bhfeidhmítear córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais.

Níl an córas ach in ann a chinntiú go réasúnta, ní go hiomlán, go ndéantar na sócmhainní a chosaint, go ndéantar na hidirbhearta a údarú agus a chur i gcuntas go cuí, agus go gcuirtear cosc ar earráidí agus ar mhírialtachtaí ábhartha nó go n-aimsítear go tráthúil iad. Agus breithniú á dhéanamh ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha airgeadais, beidh aird ag an Údarás agus ag a gCoiste Iniúchta ar riachtanaí an Chóid Chleachtais um Rialachas na gComhlachtaí Stáit, i measc nithe eile.

Chuir an tÚdarás roinnt céimeanna díobh chun a chinntiú gur ann do thimpeallacht chúil rialaithe trí thabhairt faoi na nithe seo a leanas:

- údarás, cuntasacht agus freagrachtaí na bainistíochta a shainmhíniú go soiléir;
- nósanna foirmiúla imeachta a chruthú le monatóireacht a dhéanamh ar na gníomhaíochtaí agus ar chosaint sócmhainní;
- nós freagrachta in uile leibhéal na heagraíochta a fhorbairt.

Tá an córas um rialú inmheánach airgeadais bunaithe ar chreatlach thuairiscithe bainistíochta agus nósanna imeachta riaracháin, lena n-áirítear deighilt dualgas mar aon le córas toiscaireachta agus freagrachta, lena n-áirítear:

- córas tuairiscithe airgeadais a mbaintear leas coitianta as ar fud na hearnála poiblí
- creatlach fhoirmiúil bhliantúil buiséadaithe agus pleanála gnó
- athbhreithniú an Bhoird ar chuntais bhainistíochta an Údarás ar bhonn ráithiúil.

I ndáil le 2013 agus leis an ioncam Stáitchiste atá aitheanta don bhliain, chomhaontaigh an tÚdarás agus an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt Comhaontú Seirbhíse maidir le soláthar seirbhísí ag an Údarás. Rialaíodh freisin leis an gComhaontú Seirbhíse tarraingt anuas an ioncaim Stáitchiste chun a chinntiú nach dtarraingeofaí é ach amháin nuair ba ghá.

Braitheann monatóireacht agus athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais um rialú inmheánach airgeadais de chuid an Údarás ar obair an iniúcháir inmheánaigh; ar an gCoiste Iniúchta a dhéanann maoirsiú ar obair an iniúcháir inmheánaigh; agus ar na bainisteoirí feidhmiúcháin laistigh den Údarás atá freagrach as forbairt agus as cothabháil na creatlaí rialaithe airgeadais.

Sa bhliain 2013, rinneadh na hIniúchtaí Inmheánacha seo a leanas agus tuairiscíodh iad do Choiste Iniúcháireachta Inmheánaí an Údarás;

- Iniúchadh ar Chosaint Sonraí sa phróiseas um Thacagraif Dhigiteacha san Údarás
- Iniúchadh ar an bpróiseas um Sceidealú agus Cealú Tástálacha Tiomána san Údarás
- Rinneadh Iniúchadh ar an gCóras um Rialuithe Inmheánacha Airgeadais i mí na Samhna 2013

Tá córais shásúla agus nósanna imeachta sásúla i bhfeidhm ag an Údarás ó thaobh soláthair de agus, tríd is tríd, bíonn sé ag comhlíonadh na nósanna imeachta sin. Le linn na bliana 2013, rinne na hiniúcháirí seachtracha scrúdú ar shampla d'íocaíochtaí. Níor chomhlíon 7% de luach an tsampla a scrúdaíodh treoirlínte náisiúnta ná treoirlínte AE maidir le soláthar. Ba é €1.2m an tsuim a bhí i gceist. Tá athbhreithniú á dhéanamh ag an Údarás ar a nósanna imeachta soláthair chun comhlíonadh a áirithiú sa todhchaí.

Deimhním gur thug an tÚdarás faoi athbhreithniú ar éifeachtacht na gcóras um rialú inmheánach airgeadais in 2013.

AN TÚDARÁS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE

RÁITEAS AR BHEARTAIS CUNTASAÍOCHTA

Seo a leanas iad na beartais thábhachtacha cuntasaíochta arna nglacadh sna ráitis airgeadais seo:

Bonn na Cuntasaíochta

Cuirtear na ráitis airgeadais le chéile de réir an mhodha fabhráithe cuntasaíochta, seachas mar a léirítear thíos, agus de réir prionsabal cuntasaíochta a nglactar leo go ginearálta faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil. Glactar le caighdeáin um thuairisciú airgeadais a mholann na comhlachtaí aitheanta cuntasaíochta agus iad ina gcaighdeáin infheidhmithe. Cuirfidh an tÚdarás na ráitis airgeadais in éineacht le tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste faoi bhráid an Aire Iompair de réir Alt 29 den Acht fán Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre, 2006.

Deontas Stáit

Léiríonn an Deontas Stáit sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais an tsuim arna fáil ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt sa bhliain i gceist.

Ioncam Eile

Léiríonn Ioncam Eile ioncam arna ghnóthú ag an Údarás. Aithnítear ioncam ó tháillí ar chártaí Tacagraif Dhigitigh agus ó chlárúcháin agus ó thástálacha Teagascóirí Tiomána Formheasta ar bhonn fáiltas airgid. Is faoin modh fabhráithe cuntasaíochta a aithnítear an uile ioncam eile, lena n-áirítear táillí ar cheadúnais tiomána agus ar thástálacha tiomána, an tobhach tástála náisiúnta carranna agus an tobhach tástála feithiclí tráchtála.

Sócmhainní Inláimhsithe

Sonraítear Sócmhainní Inláimhsithe de réir a gcostais stairiúil lúide dímheas carntha. Muirearaítear dímheas ar an gCuntas Ioncaim & Caiteachais ar bhonn dronlíne, ar na rátaí mar atá leagtha amach thíos, chun na sócmhainní a dhíscríobh, coigeartuithe do luach iarmharach, thar a saolréanna eacnamaíochta fóna mar seo a leanas;

Feabhsúcháin Léasachta	20 bliain
Daingneáin agus Feistis	5 bliana
Mótarfeithiclí	5 bliana
Saintrealamh agus Trealamh Teileachumarsáide	3 bliana
Crua-earraí	3 bliana
Bogearraí Feidhmchláir	3 bliana

AN TÚDARÁS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE

RÁITEAS AR BHEARTAIS CUNTASAÍOCHTA

Chuntas Caipitil

Léiríonn an Cuntas Caipitil luach gan amúchadh an ioncaim a caitheadh ar fheidhmeanna caiteachais chaipitil.

Airgeadra Iasachtach

Déantar idirbhearta atá ainmnithe in airgeadraí iasachtacha a shóinseáil go euro i rith na tréimhse de réir an ráta a bhí i gceist lá an idirbhirt agus áirítear iad seo sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais don tréimhse i gceist. Déantar sócmhainní agus dliteanais airgeadúla atá ainmnithe in airgeadraí iasachtacha a shóinseáil go euro de réir an ráta a bhí i gceist tráth dháta an chláir chomhardaithe agus déantar gnóthachain agus cailteanais a eascraíonn as seo a áireamh sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais don tréimhse i gceist.

Pinsin Foirne

Tá 155 ball foirne san Údarás páirteach i scéim aoisliúntais na státseirbhíse agus níl dliteanais phinsin de chuid na mball foirne sin ar áireamh i ráitis airgeadais an Údaráis. Déanann an tÚdarás ranníocaíochtaí pinsin de chuid an 155 ball foirne sin a tharchur chuig an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt agus ní bhíonn aon oibleagáidí eile ag an Údarás ina dhiaidh sin i leith daoine ar baill den scéim iad.

Foráiltear le hAlt 20 den Acht fán Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre 2006 go mbunóidh an tÚdarás Scéim Aoisliúntais Foirne an Údaráis um Shábháilteacht ar Bhóithre. I mí Iúil 2013, d'fhormheas an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt an Scéim, le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Tá Ballraíocht sa Scéim ar oscailt do bhaill foirne a chuaigh isteach inti trí chomórtas seachtrach agus trí bhealaí eile ó Mheán Fómhair 2006. Amhail an 31 Nollaig 2013, bhí 171 ball foirne de chuid an Údaráis ina mbaill den Scéim. Is é a tharlaíonn faoin Scéim ná go n-asbhaineann an tÚdarás ranníocaíochtaí pinsin foirne as an bpárolla agus go dtarchuireann sé na ranníocaíochtaí sin chuig an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt. Tar éis di dul i mbun díospóireachta leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, dheimhnigh an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt go leanfadh an Státchiste de bheith ag freastal ar dhliteanais Scéim Aoisliúntais Foirne an Údaráis um Shábháilteacht ar Bhóithre ar bhonn 'íoc mar a théitear' i gcás gach baill den Scéim, de réir mar a bheidh siad dlíte. Is é a tharlaíonn faoin gcóras 'íoc mar a théitear' ná go n-íoctar sochair na Scéime ó ioncam reatha Státchiste nuair a bhíonn siad dlíte.

Cuntasaíocht Pinsin do Scéim Aoisliúntais Foirne an Údaráis um Shábháilteacht ar Bhóithre

De bhun na socrúithe íocaíochta thuasluaite agus de réir chleachtas cuntasaíochta agus caighdeán chuntasaíochta an Rialtais, aithníodh an Scéim i ráitis airgeadais an Údaráis. Rinne achtúire neamhspleách luacháil ar dhliteanais na Scéime amhail an 31 Nollaig 2013, agus modh chreidiúint réamh-mheasta an aonaid á úsáid aige.

Léiríonn costais phinsin sochair phinsin a ghnóthaigh fostaithe sa tréimhse agus léirítear iad glan ó ranníocaíochtaí pinsin foirne a tharchuirtear chuig an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt. Sonraítear suim arb ionann í agus an táille ar phinsean mar ioncam sa mhéid agus go bhfuil sé inghnóthaithe ón Státchiste agus seach-churtha ag na suimeanna atá ag teastáil d'fhonn íocaíochtaí pinsin a dhíscaoileadh.

Léirítear na gnóthachain nó na cailteanais achtúireacha a eascraíonn as dliteanais na Scéime seo sa Ráiteas ar Ghnóthachain agus ar Chailteanais Aitheanta Iomlána agus tá aird ar athrú comhfheagrach sa tsuim inghnóthaithe ón Státchiste.

Léiríonn dliteanais phinsin luach reatha na n-íocaíochtaí pinsin amach anseo a ghnóthaigh baill den Scéim seo go dtí seo. Léiríonn maoiniú iarchurtha pinsin an tsócmhainn chomhfheagrach atá le gnóthú i dtréimhse amach anseo ón Státchiste.

AN TÚDARÁS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE

AN CUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2013

	2013	2012
	€	€
Deontas Stáit	6,223,000	13,662,000
Aistriú chuig an gCuntas Caipitil	(2,165,903)	(2,019,463)
Glanmhaoiniú larchurtha le haghaidh Pinsean	2,779,000	1,867,000
Ioncam Eile	49,551,642	29,791,229
	56,387,739	43,300,766
Costais Foirne	(18,424,380)	(17,511,328)
Comhairle Theicniúil	(365,730)	(414,663)
Costais Riaracháin	(4,370,488)	(3,999,852)
Costais Chlár	(27,413,905)	(16,120,422)
Costais Phinsin	(2,728,000)	(1,948,000)
Dímheas	(2,101,062)	(1,188,993)
	(55,403,565)	(41,183,258)
Barrachas don bhliain	984,174	2,117,508
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir	18,531,393	16,413,885
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig	19,515,567	18,531,393

AN TÚDARÁS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE

CLÁR COMHARDAITHE AMHAIL AN 31 NOLLAIG 2013

	2013	2012
	€	€
Sócmhainní Seasta		
Sócmhainní Inláimhsithe	6,549,843	4,383,940
Sócmhainní Reatha		
Airgead sa bhanc agus ar láimh	31,598,336	25,569,081
Féichiúnaithe agus Ioncam Fabhráithe	1,251,426	334,057
Réamhíocaíochtaí	260,824	203,495
	<u>33,110,586</u>	<u>26,106,633</u>
Creidiúnaithe (Suimeanna dlite laistigh de bhliain amháin)		
Creidiúnaithe agus Fabhrúithe	(13,595,019)	(7,575,240)
Glansócmhainní Reatha/(Dlíteanais)	<u>19,515,567</u>	<u>18,531,393</u>
Sócmhainní Iomlána roimh Phinsin	<u>26,065,410</u>	<u>22,915,333</u>
Maoiniú larchurtha Pinsin	36,457,000	30,496,000
Dlíteanais Phinsin	(36,457,000)	(30,496,000)
Glansócmhainní Iomlána	<u>26,065,410</u>	<u>22,915,333</u>
Léirithe ag		
Cuntas Caipitil	6,549,843	4,383,940
Cúlchistí Ioncaim agus Caiteachais	19,515,567	18,531,393
	<u>26,065,410</u>	<u>22,915,333</u>

AN TÚDARÁS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2013

1. LUACH SAOTHAIR AN PHRÍOMHOIFIGIGH FEIDHMIÚCHÁIN

	2013	2012
	€	€
Tuarastal	136,596	153,885
Aoisliúntas	11,725	15,907
ÁSPC an Fhostóra	13,478	14,399
Iomlán	161,799	184,191

Ní théann teidlíochtaí pinsin an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin thar na teidlíochtaí caighdeánacha do scéim aoisliúntais sochar sainithe mhúnla na hearnála poiblí.

Tá an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin fostaithe faoi shocrú iasachta ó Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) agus is í FSS a íocann a thuarastal. Ba mar aisíocaíocht tuarastail agus mar ranníocaíocht le costais aoisliúntais a íocadh na suimeanna atá tugtha thuas le FSS. Ní bhfuair an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin Pá i gCoibhneas le Feidhmíocht in 2012 ná in 2013. D'éirigh an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin as a phost an 4 Deireadh Fómhair 2013.

2. LUACH SAOTHAIR AN PHRÍOMHOIFIGIGH FEIDHMIÚCHÁIN EATRAMHAIGH

	2013	2012
	€	€
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin Eatramhach		
Táillí Conartha	40,379	-
Iomlán	40,379	-

Tar éis don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin éirí as oifig an 4 Deireadh Fómhair 2013, fuair an tÚdarás cead ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe Príomhoifigeach Feidhmiúcháin a cheapadh ar feadh tréimhse eatramhach go dtí go líonfaí an post mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin. Tar éis próiseas roghnúcháin a bhí faoi stiúir na Seirbhíse um Cheapacháin Phoiblí, ceapadh conraitheoir seachtrach chun an phoist agus bhí sé i seilbh an phoist sin go dtí an 3 Eanáir 2014. Ceapadh an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin reatha le héifeacht ón 17 Feabhra 2014.

AN TÚDARÁS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2013

3. LUACH SAOTHAIR STIÚRTHÓIRÍ

	2013	2012
	€	€
Cathaoirleach		
An tUas. Gay Byrne	12,600	12,600
Comhaltaí Boird		
Áine Cornally Uas.	8,100	8,100
Myra Garrett Uas.	8,100	8,100
An tUas. Eddie Rock	8,100	8,100
An tUas. Ronan Melvin	8,100	8,100
An tUas. Aaron McHale	8,100	8,100
An tUas. Sean Finan	8,100	8,100
Aine Carroll Uas.	-	-
Aideen Carberry* Uas.	2,509	-
An tUas. John Mulvihill*	1,739	-
Iomlán	65,448	61,200

Comhaltaí nua den Bhord a ceapadh in 2013 is ea na Comhaltaí Boird a bhfuil réiltín lena n-ainm. Chuaigh Aideen Carberry Uas. isteach sa Bhord an 9 Meán Fómhair 2013 agus chuaigh an tUas. John Mulvihill isteach sa Bhord an 14 Deireadh Fómhair 2013.

I mí na Nollag 2013, cuireadh in iúl don choiste feidhmiúcháin gur de bharr dearmad maoirseachta nár thug an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt fógra don Údarás faoi na laghduithe seo a leanas a mbeadh feidhm acu ón 1 Eanáir 2010 maidir le táillí Comhaltaí Boird faoin Acht um Bearta Airgeadais Éigeandála ar mhaithe le Leas an Phobail 2009;

- Cathaoirleach – Laghdaithe ó €12,600 go €11,970 in aghaidh na bliana
- Comhalta Boird – Laghdaithe ó €8,100 go €7,695 in aghaidh na bliana do ghníomhaireacht stáit Chatagóir 3

Tugadh fógra i scríbhinn do Chomhaltaí Boird faoin dearmad sin agus chomhaontaigh na comhaltaí lena mbaineann ag an gcruinniú Boird i mí Eanáir 2014 an ró-íocaíocht a aisíoc trí asbhaint a dhéanamh as táillí na gcomhaltaí do Ráithe I agus do Ráithe II de 2014. Tugadh fógra i scríbhinn do Chomhaltaí Boird an Údaráis roimhe sin faoin dearmad sin freisin.

AN TÚDARÁS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2013

4. SPEANSAIS STIÚRTHÓRA

D'íoc an tÚdarás na costais taistil agus chothaithe seo a leanas le Comhaltaí Boird;

	2013	2012
	€	€
Taisteal	1,557	-
Cothú	333	57
Iomlán	1,890	57

5. TAIFEAD FREASTAIL STIÚRTHÓIRÍ

Reáchtáladh aon chruinniú Boird déag (11) sa bhliain 2013 (11 chruinniú Boird, 2012). De réir Alt 3.8 den Chód Cleachtais do Rialachas Comhlachtaí Stáit 2009, leagtar amach sa tábla seo a leanas taifead freastail gach Comhalta Boird in 2013.

Taifead Freastail Stiúrthóirí

	2013	2012
Cathaoirleach		
An tUas. Gay Byrne	11	11
Comhaltaí Boird		
Áine Cornally Uas.	10	10
Myra Garrett Uas.	9	11
An tUas. Aaron McHale	11	9
An tUas. Eddie Rock	11	10
An tUas. Ronan Melvin	11	11
An tUas. Sean Finan	11	11
Áine Carroll Uas.	8	8
Aideen Carberry Uas.*	2	-
An tUas. John Mulvihill*	2	-

Comhaltaí nua den Bhord a ceapadh in 2013 is ea na Comhaltaí Boird a bhfuil réiltín lena n-ainm. Chuaigh Aideen Carberry Uas. isteach sa Bhord an 9 Meán Fómhair 2013 (Cruinnithe a raibh sí ann freastal orthu roimh dheireadh na bliana – 3 cinn) agus chuaigh an tUas. John Mulvihill isteach sa Bhord an 9 Deireadh Fómhair 2013 (Cruinnithe a raibh sé in ann freastal orthu roimh dheireadh na bliana – 2 cheann).

AN TÚDARÁS UM SHÁBHÁILTEACHT AR BHÓITHRE OIBRIÚ LENA CHÉILE LE SAOLTA A SHÁBHÁIL

Ba mhaith leis an RSA buíochas a ghabháil leis na heagraíochtaí seo a leanas as an tacaíocht a thug siad in 2013:

A-CEART

Advance Pitstop

An Garda Síochána

Teagascóirí Tiomána Formheasta (ADInna)

Cumann na nGluaisteán

BRÍ

Bus Éireann

An Chomhairle um Thurasóireacht agus Iompar Cóiste

Údarás Náisiúnta Iompair

Ospidéal Ollscoil Chorcaí

Coistí Cathrach i gCúram Leanáí

Rothaíocht Éireann

Cycling.ie

An Roinn Oideachais agus Scileanna (Clár Idirbhliana)

An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil

An Roinn Comhshaoil (TÉ)

An Roinn Gnóthaí Eachtracha agus Trádála

An Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt

Cumann Teagascóirí Tiomána na hÉireann (DIAI)

Bus Átha Cliath

Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath

Caisleán Bhaile Átha Cliath

BSL

Comhairle Sábháilteachta Iompair na hEorpa (ETSC)

An iris Fleet

Cumann Peile na hÉireann (FAI)

Clár na Scoileanna Glasa

An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte

IDAI

Feirmeoirí Aontaithe na hÉireann (IFA)

Irish Farmers Journal (IFJ)

Comhlachas Tarlú Bóthair na hÉireann (IRHA)

Cumann Rugbaí na hÉireann (IRFU)

iRadio

Údaráis Áitiúla

Bord Ríomheolaíochta an Rialtais Áitiúil

MEAS

An Lia-Bhiúró um Shábháilteacht ar Bhóithre (MBRS)

Met Éireann

Midwest Radio

Muintir na Tíre

Fóraim Náisiúnta Phobail

An tOspidéal Náisiúnta Athshlánúcháin, Dún Laoghaire

An tÚdarás um Bóithre Náisiúnta

An tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann (NSAI)

No Names Club

O'Brien Press

Suirbhéireacht Ordanáis Éireann

PARC

Responsible Young Drivers (YTD)

Reynolds Logistics Ltd

Oifigigh um Shábháilteacht ar Bhóithre agus Údaráis Áitiúla

Road Safety Together

Roscommon Herald

Féile Rós Thrá Lí

Setanta Insurance

Taisteal Níos Cliste

Cumann Thionscal Mótár na hÉireann (SIMI)

Coláistí Tríú Leibhéal

Tony Kealy's Baby Store

Topaz

Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath

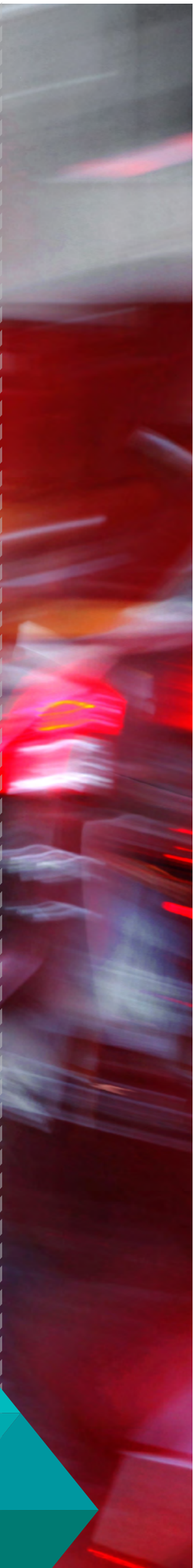
Aontas na Mac Léinn in Éirinn

Coláiste na hOllscoile Corcaigh (UCC)

Volvo

Mercedes

Grúpaí Oibre

Oibriú lena chéile le Saolta a Shábháil

An tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre Road Safety Authority

Páirc Ghnó Ghleann na Muaidhe, Cnoc an tSabhaircín, Bóthar Bhaile Átha Cliath, Béal an Átha, Co. Mhaigh Eo.
Moy Valley Business Park, Primrose Hill, Dublin Road, Ballina, Co. Mayo.

íosghlao: 1890 50 60 80 facs: (096) 25 002 / (096) 25 252
r-phost: info@rsa.ie suíomh Gréasáin: www.rsa.ie